

Luceafărul

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Săptăminal editat de Uniunea Scriitorilor
din Republica Socialistă România

EXPUNEREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU PROGRAM AL MUNCII ȘI CONȘTIINȚEI SOCIALISTE

IDENTITATEA CREATOARE

este fără îndoială că acest an, pe care ne pregătim să-l încheiem, rămâne ca un viu punct de reper în spațiul actualității noastre politice și sociale, prin însuși evenimentul care, într-o simbolică desfășurare, a concentrat atenția întregii națiuni: Plenara Comitetului Central al Partidului Comunist Român, consiliilor și birourilor executive ale organizațiilor revoluționare și organizațiilor de masă și obștești. A fost, așa cum s-a subliniat, unul dintre cele mai largi și mai reprezentative forumuri democratice, revoluționare. Expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu definește magistral stadiul actualului preocupări din toate sferele existenței noastre și perspectiva mereu ascendentă și cu o deschidere de idei și concepte care acoperă vaste spații ale realității în continuă transformare. Moment prodigios al acestui răstimp, pentru că el confirmă un drum istoric de amploare și solidară participare la istorie, la făurirea acesteia, la trăirea și asumarea ei. Se dă o înfrățire și nouă altitudine de demersului creator. Adoptată ca document programatic în lumina cărui urmează pregătirea și desfășurarea, în anul viitor, un an sărbătoresc, a celui de-al XIV-lea Congres al partidului, Expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu ne definește nu numai din punctul de vedere al realității imediate și al experienței parcurse, ci și din acela al opțiunilor ferme care caracterizează mersul înainte al societății și prin care se exprimă de fapt însăși condiția permanenței și laborioasei noastre deveniri. Este această neîncetată și puternică dorință de perfecțiune care și are temeiurile adânci în tot ceea ce am înfăptuit până acum și de care, în virtutea propriilor noastre cerințe și posibilități, emană suflul viitoarelor realizări, în acea accepție de nobilă și inepuizabilă manifestare a spiritului patriotic, revoluționar, pe care fundamentarea teoretică și practică a unei țări cum este aceea a socialismului cu poporul și pentru popor face de acum parte integrantă și revelatoare din gîndirea, din munca și viața întregii națiuni. Pe filiera unei asemenea idei primim adine în anii epocii pe care-o trăim și avem deplina înfrățire a rosturilor unei lupte și munci cu adevărat eroice, după cum avem și imaginea clară, edificatoare, a tot ceea

Luceafărul

Miza eminesciană

este puțin cunoscut și subliniat faptul că în centrul preocupărilor de critic și istoric literar ale lui Ilarie Chendi a stat mereu personalitatea a lui Mihail Eminescu. Încă din eseu său de debut al documentului critic literar, „Ceva despre idealism și naturalism în arta poetică” (1893), în anul Chendi îl lua pe Eminescu drept model suprem al idealismului și îl apăra „cu indignațiune” de acuzațiile „anoniului din Blaj” (Alexandru Grama), unul dintre detractorii cei mai înveșnuiți ai poetului.

Tot din epoca, debutului datează și amplul eseu despre Lenau (1896), prezentat mai întâi ca o conferință în cadrul sesiunii Societății de lectură „Petru Maior” din Budapesta și publicat în *Telegraf român* (nr. 131-135, 1896). Partea finală a acestui studiu este dedicată paralelei între Lenau și Eminescu. Tînărul critic se dovedește a fi la curent cu dezbaterile pe această temă. El intră în polemici ascuțite cu Gherea și cu Ionescu Raicu-Rion care susțineau că între cei doi poeți n-are existat nici o legătură, Lenau fiind un „pesimist organic, bolnăvicios”, iar Eminescu „o natură

ce a însemnat, înseamnă și va însemna creșterea necontenită a rolului partidului, legitimitatea sa istorică azi ca centru vital al întregii națiuni.

Prin adoptarea, în deplină unanimitate, a orientărilor pentru cel de-al 9-lea plan cincinal și pentru deceniul anterior 1991-2000 și, în unele domenii, și pentru primul deceniu al secolului al XXI-lea, dispunem de minunate perspective privind dezvoltarea continuă a patriei noastre, de înfăptuire neabătută a Programului partidului, de ridicare a României la un nivel tot mai înalt de civilizație. Tot ceea ce am realizat până acum, sublinia secretarul general al partidului, în cuvîntarea rostită la încheierea înaltului forum, notărilor termă de a întări proprietatea socialistă — de stat și cooperativă — de a perfecționa activitatea ideologică, politico-educativă, de făurire a omului nou, de creștere a rolului partidului ca forță politică conducătoare — centrul vital și întregii națiuni — dau garanția că tot ceea ce ne propunem se va realiza prin munca unită a întregului nostru popor. Iată, așadar, într-o apreciere sintetică, tot ceea ce înaltul forum a dezbătut și hotărât, avînd în Expunerea secretarului general al partidului o strălucită și amplă documentare de idei și preocupări care privesc problematica actuală și de perspectivă a construcției socialismului și comunismului, cu aplicări în toate domeniile de activitate și sub toate aspectele cerințelor și motivărilor care vizează calitatea precum și complexitatea noii etape de dezvoltare. Sint nemărunte datele experienței contemporane, căutările și soluțiile care fac din procesul dezvoltării noi intensive, în consens cu cele mai înaintate cercuri ale științei și tehnicii contemporane, ale revoluționării gîndirii și acțiunii umane, pentru obținerea unei noi calități a muncii și vieții, o înaltă treaptă a conștiinței de sine a poporului, a rostului și locului fiecăruia în societate. Sint nemărunte și complexe aceste date prin convergența cărora, în lumina propriei noastre identități, ne asumăm condiția concretă a viitorului, drumul mereu mai înalt și mai cutetător al prefacerilor care se petrec deopotrivă în noi și în societate.

Vladimir Șetran: „Platforma de foraj marin”

Condiția culturii

Una dintre ideile cele mai pregnante și de caracter, cu adevărat emblematică ale recentei Expuneri la Plenara Comitetului Central al Partidului, printr-un raport cu istoria proprie, subliniază sentimentul participării la un fond de valori ce ne definește și în același timp întărește în ceea ce avem de înfăptuit în calitate de cultură națională, liberă și independentă. Această dimensiune a istoriei este, în același timp, și o dimensiune a actualității, a fi actual înseamnă astfel a înțelege de unde vii și unde te duci: o actualitate pură, fără termeni de comparație și exprimări o viață sufletească depusă în imediat, nu este de altminteri nici recomandabilă și nici posibilă.

Expunerea stăruie, cu drept cuvînt, asupra acestei realități a ființei noastre istorice, știind, cu deplină clarviziune și cu putere de neutralitate a fenomenelor, unul dintre cele mai articulate și omogene tablouri de istorie românească, util deopotrivă și celui ce se va încerca în istoria culturii și a literaturii românești. În absența acestor clarificări, însăși evoluția noastră culturală de aci înainte ar fi fost mai puțin limpede decît va fi cu puțință să se desfasoare acum. Sintem, dar, cei care sintem și a înainta spre noi în sine înseamnă a regăsi acolo, în izvoarele mereu înnoite și înnoitoare ale lumii românești, un strat de permanente ce ne legitimează ca popor; dar a ne regăsi pe noi este, în același timp, a avea încredere în noi, a ne defini în raport cu acele tulburătoare „ore astrale” ale istoriei proprii, cînd idealitatea culturală a putut să se traducă și într-o realitate culturală pe măsură. Aceasta este o ideologie a regăsită, a istoriei noastre așa cum a fost, a recuceririi culturale nu numai a trecutului și a prezentului și, prin tocmai aceste fenomene, legătură cu viitorul.

Aceste clarificări nu se vor fi produs mai repede și nici deodată căci, așa cum se precizează în Expunere, au existat, în istoria mai

veche și mai apropiată de noi, momente ce n-au dat poporului român limba și cultura, însăși capacitatea de a crea, dreptul lui la existență, întotdeauna, de altfel, modul dogmatic de a gîndi s-a întîlnit și cu un refuz al democrației, dar a adevărată democrație înseamnă o democrație a peșterilor, resuscitarea unui drept natural al națiunilor nu numai de a se exprima liber, ci și de a-și afirma propriul punct de vedere. Impetivă acestor dogme ce sint, acum, pagină din trecut, expunerea propune și argumentează o viziune fundamental omogenă asupra condiției noastre de cultură apăsătoare și participă la universalitate, cu sine și prin sine.

Avem o limbă, o tradiție, o cultură: acestea toate constituie un rașez pentru o viitoare creație. „Noul” ce se invocă pretutindeni și care este reclamat, cu drept cuvînt, este „noul” acestei realități de fundament ce nu se va putea neutraliza în noi și viitoare trepte de valori altele decît în concordanță cu o evoluție milenară. Nimic nu ne împiedică acum a afirma impetiv că, avînd o tradiție și o vechime, putem înainta fără a sovăi, edificînd nu o altfel de literatură română ci literatura pe care trebuie să o traducem într-un concret sprijin pe un fond principal de valori.

În această „actualitate” a permanentelor putem să fim în spiritul locului, acel loc care, fiind propriu colectivității, este, în același timp, și o ilustrație a umanității. O literatură adevărată, fără inutile complicații și rătăcirii, de aci poate, într-adevăr, să pornească. Dar, la drept vorbind, această evoluție a început de mult; este literatura lui Eminescu, Alecsandri, Cantemir și Blaga, a lui Călinescu, Iorga, Părvan, Kogălniceanu, a lui Rebreanu și Hasdeu, a lui Ion Căsană, Slavici și Caragiale, această lume de valori ce prezidează modul nostru de a gîndi despre univers și îndreaptă, cu desăvîrșită siguranță, mina care azi scrie și va scrie și mine. „Noul” de acum există prin acel „nou” de ieri care constituie, prin adeziune la esența unui popor, strat de permanențe. Iată, dar, că sintem în acel plan al certitudinilor ce ne întărește în adîncul gînd că avînd o tradiție și un prezent cultural, vom avea un viitor; un „nou” recunoscut și permanent.

Artur Silvestri

BILANT EDITORIAL, 1988

Opiniile romancierilor

anul 1988 a adus în librării volumul 3 al antologiei „Romanul românesc în dezvoltare”. Comentariile de ansamblu de apariția primelor două volume i-au determinat pe autori (Aurel Sasu și Mariana Vartic) să aducă unele precizări în legătură cu criteriile selecției și motivarea caracterului neexhaustiv al lucrării. Totodată realizatorii colegii simt nevoia să sublinieze: „chiar dacă unul ori altul din textele reținute în antologie pot apărea, din perspectiva situării pe poziții ideale, superflue, stîngace, puerile, banale etc., cu referire la cazul concret al autorului în speță, acestea sînt necesare tocmai pentru că stîngace, naive, banale fiind, ele se dovedesc (poate cu alt mai mult) reprezen-

Artur Silvestri

Artur Silvestri

Artur Silvestri

Artur Silvestri

Artur Silvestri

Artur Silvestri

Artur Silvestri

Artur Silvestri

Artur Silvestri

„Creația literară, artistică trebuie să realizeze noi opere care să oglindească uriașa muncă a poporului nostru. Avem nevoie de noi romane, noi piese de teatru, noi poezii în care eroii principali să fie muncitorii, țărani, intelectuali, cu preocupările lor, cu dorințele lor de progres, de bunăstare, cu hotărîrea lor de a contribui la făurirea socialismului și comunismului în România.”

NICOLAE CEAUȘESCU

Îndemnul la creație

Sintetizînd amplele discuții, de mai bine de șase luni, pe marginea Tezei din aprilie — „cele mai democratice, mai largi și complexe dezbateri în partid și în societate din toată perioada construcției socialiste” — recenta Expunere a secretarului general al P.C.R., tovarășului Nicolae Ceaușescu, se constituie în adevărat program mobilizator de canalizare a energiei poporului nostru spre noi culmi de progres și civilizație. Trecutul și viitorul sint brațele balanței ce echilibrează prezentul înclinat pe care-l trăim. În concepția tovarășului Nicolae Ceaușescu — afirmată cu tărie și de la tribuna reuniunii for democratice — țara noastră se îndreaptă spre un viitor sigur, luminos, împreună cu trecutul ei de glorie, urmînd căile trase de către înaintași. Avem o istorie măreață, sintem unul dintre popoarele vechi și stabile ale Europei care am prezentat întotdeauna omenirii sinteză noastră specifică, am dat răspunsuri românești la marile întrebări ale istoriei care de peste două mii de ani frămîntă aceste locuri — răspunsuri ferme care a însemnat rezistență la cumpăna vremurilor și a spațiilor, păstrarea ființei naționale și afirmarea ei demnă, neșovăieșcă, între celelalte popoare.

Capitolul despre istorie din magistrala Expunere a secretarului general al partidului nostru reprezintă o adevărată „tablă” a evenimentelor cruciale ce au însemnat firul roșu, călăuzitor, al devenirii poporului nostru, din cele mai îndepărtate timpuri pînă în zilele noastre. „Partidul, poporul nostru, preluase și vor prelu întotdeauna pe toți aceia care, în momentele importante ale istoriei naționale, ale luptei poporului, și-au făcut datoria față de națiunea noastră, față de patrie, față de cauza socialismului și comunismului” — subliniază tovarășul Nicolae Ceaușescu. În acest context, în interiorul conștiinței noastre istorice, vizînd misiunea ce ne revine astăzi, ca oameni ai acestei țări și al acestui timp, pentru ridicarea României pe o nouă treaptă în drumul spre comunism — visul de aur al omenirii — un rol deosebit revine activității ideologice, politico-educative, de formare a omului nou, cu o înaltă conștiință revoluționară, socialistă. Un izvoar capitol din magistrala Expunere a secretarului general al partidului nostru dezbate aceste probleme, dînd termene indicative pentru păstrarea și adîncirea spiritului revoluționar al comunistilor, al tuturor celor angajați în lărga operă teoretică și practică de edificare a unei noi conștiințe umane. Un moment important este acest proces de modelare a conștiințelor și este și acesta, al creației pentru popor, inspirate din realizările poporului. „Creația literară, artistică, trebuie să realizeze noi opere care să oglindească uriașa muncă a poporului nostru” — îndeamnă secretarul general al partidului. „Ce minunate sint realizările constructorilor socialismului în toate domeniile! Din aceste precizări, în care sint și multe contradicții și în care sint exprimate multe dorințe, trebuie să se inspire scriitorii, creatorii patriei noastre. Izvorul nesecat de inspirație trebuie să-l constituie viața și munca poporului nostru. Din acest izvor, vesnic viu, nesecat, să se inspire adevărații creatori și artiști care, prin întreaga lor activitate, trebuie să servească poporul, construcția socialismului, viitorul său luminos, comunismul!”

O literatură pentru popor, contribuind la ridicarea lui spre cunoașterea de sine prin artă, spre autoreflecție — iată, sint unele atîc prezise unui adevărat clasicism socialist, sint date îndemnul spre sondarea acelor legi și norme ale creației ce constituie și dimensiunile

Nicolae Georgescu

Continuare în pag. a 7-a

Frontul poeziei

mai deunăzi, confratele Miron Scorobete, trăitor modest la Cluj-Napoca, în așezata lui știință de carte și căutare literară afirma un mare adevăr devenit truism prin repetarea lui, acela că în nici o literatură a lumii scriitorul n-a fost mai implicat în istorie, cum s-a întîmplat la noi, în România.

Miron Scorobete în fapt reia o idee a lui Nicolae Bălcescu, potrivit căreia primul istoric al noștri a fost poetul. Bălcescu ni-l amintește pe marele său contemporan, Mihail Kogălniceanu, care în introducerea la marea revizivă programatică „Dacia literară” susținea cu îndreptățire: „Istoria noastră are destule fapte eroice, frumoasele noastre țări sint destul de mari, obiceiurile noastre sint destul de pitorești și de poetice ca să putem găsi și la noi sugeturi de scris, fără să avem pentru aceasta trebuință să ne imprumutăm la alte nații.”

Străduindu-se să indeplinească viziunea testamentală a lui Ienăchiță Văcărescu „creșterea limbei românești și-a patriei cinstire”, scriitorii români din toate timpurile n-au încetat să se implice în istorie, să dea sonete de cîntec trecut în vremea lor, realizînd această operă cu mijloacele specifice ale scrierii literare.

Dar cum nu sint istoric literar s-o iau fie și de la 1848, un crucial, atît de drag inimilor și conștiințelor noastre, cît pe cîntec să-mi dea, voie să probăm această mistuire în zilele noastre, cu trei suri în frunte.

Implicarea aceasta în istoria contemporană poate fi întîlnită nu numai la scriitorii care, ca Nicolae Labis, au trăit în miezul aprins al esului, ci chiar la unii din marii noștri clasici, îndepărtați de viața literară într-o perioadă viciată de proletcultism și schematism. Mi gîndesc la Tudor Arghezi, Ion Barbu, Vasile Voiculescu și, nu în ultimul rînd, la Lucian Blaga, marele poet și filosof pe care un Mihail Röllier îl trecea la arhivele Clujului, iar un alt rînd de literatură de epoci de tristă amintire, îl invita să-și lase bagajul idealist la usa dumisale dacă vrea să intre în dialog cu masele. Tocmai Lucian Blaga avea să consemneze în 1960 aceste cuvînt care fac cinstire intelectualității

Nicolae Stoian

Continuare în pag. a 2-a

In pagina a 3-a

VIATA
IN CARTILE
DE REPORTAJ

Nicolae Stoian

Continuare în pag. a 2-a

Nicolae Stoian

Continuare în pag. a 2-a

Nicolae Stoian

Continuare în pag. a 2-a

Nicolae Stoian

Continuare în pag. a 2-a

Nicolae Stoian

Continuare în pag. a 2-a

Nicolae Stoian

Continuare în pag. a 2-a

Nicolae Stoian

Continuare în pag. a 2-a

Nicolae Stoian

Continuare în pag. a 2-a

MARIN SORESCU: «La Liliiec» (IV)

Controversata carte La Liliiec de Marin Sorescu a ajuns la a patra ei parte. Noua serie, subintitulată explicit poeme, face corp comun cu celelalte trei volume...

Pin. Poemul Floarea Păunii reține durerea uitătoare a celor două vite care pling moartea, o bocește, fug după convoi spărgând gurdurile...

Poemele din La Liliiec par simple înregistrări lingvistice de caracter anecdotic. Dar cu toată autenticitatea indiscutabilă a „dicției” lor...

Unel poeme ca Lămurirea sunt destinate să fixeze atitudinile și reacțiile, mai ales replica finală memorabilă pentru frumusețea ei...

Intorcându-ne la prima chestiune pusă în legătură cu partea a patra a cărții La Liliiec trebuie spus că gradul de interes al acestor poeme este mare și că toată cartea se citește cu un interes care depășește curiozitatea pentru fantezie exteroare...

La Liliiec, partea a patra, ne arată cât limba poate dezlega prozaimul înțeles în felul prozaimilor din afară aceste poeme, care și merită indiscutabil înaltul lor. Cit despre La Liliiec în întregul ei ne aflăm în finele unei cărți care, cu o mare autenticitate și percepție stilistică...

CARTEA DE DEBUT Pegas și calul troian

Pe la mijlocul anului, editura «Scrisul românesc» a publicat rezultatul concursului său de debut, o selecție de 11 poezii intitulate «Zboruri lirice»...

În același timp, în cadrul concursului de debut, au fost prezentate și două volume de debut: «Zboruri lirice» de Marin Sorescu și «Pegas și calul troian» de Radu Comănescu...

Veritabila problemă apare adică la absolutizarea acestui criteriu. Când e vorba de artă, nimic nu poate înlocui primatul valorii estetice...

Într-o analiză a acestor două volume de debut, vom încerca să vedem dacă ele merită să fie incluse în rândul celor care au fost prezentate în cadrul concursului de debut...

Despre zăpădă și despre coplărie scrie cu predilecție Anton Moraru, invocând astfel o viziune inocentă a cântărilor și a naturii și a umanului...

Într-o analiză a acestor două volume de debut, vom încerca să vedem dacă ele merită să fie incluse în rândul celor care au fost prezentate în cadrul concursului de debut...

«Efigiile» lui Dan Diaconescu sunt tulpă pentru kitsch-ul așa zis «sărbătoresc». Ele încep cu un «Sanctuar dacic», tentativa de glorificare a strămoșilor...

Surprinzătoare eleva Monica Velican, cea mai tânără debutantă. Poemele ei exprimă bine caracterul suficient și stăruința adolescentei...

obligația și împănarea. O inteligență calmă, resemnată și abate această lume și mai ales unghiul ei tinde să-l prindă o parte a poemelor din La Liliiec...

Unel poeme ca Lămurirea sunt destinate să fixeze atitudinile și reacțiile, mai ales replica finală memorabilă pentru frumusețea ei...

În perspectiva timpului, intuiția lui Chendi pare să fi deschisă în momentul în care a început să scrie. Într-o anumită măsură, el a contribuit din plin la realizarea acestei deschideri...

Unel poeme ca Lămurirea sunt destinate să fixeze atitudinile și reacțiile, mai ales replica finală memorabilă pentru frumusețea ei...

Într-o analiză a acestor două volume de debut, vom încerca să vedem dacă ele merită să fie incluse în rândul celor care au fost prezentate în cadrul concursului de debut...

Despre zăpădă și despre coplărie scrie cu predilecție Anton Moraru, invocând astfel o viziune inocentă a cântărilor și a naturii și a umanului...

Într-o analiză a acestor două volume de debut, vom încerca să vedem dacă ele merită să fie incluse în rândul celor care au fost prezentate în cadrul concursului de debut...

Surprinzătoare eleva Monica Velican, cea mai tânără debutantă. Poemele ei exprimă bine caracterul suficient și stăruința adolescentei...

Miza eminesciană

Urmare din pag. 1

Și dacă nu erau citivi tineri din București, cu interes și dragoste față de literatura românească...

În perspectiva timpului, intuiția lui Chendi pare să fi deschisă în momentul în care a început să scrie. Într-o anumită măsură, el a contribuit din plin la realizarea acestei deschideri...

Unel poeme ca Lămurirea sunt destinate să fixeze atitudinile și reacțiile, mai ales replica finală memorabilă pentru frumusețea ei...

Într-o analiză a acestor două volume de debut, vom încerca să vedem dacă ele merită să fie incluse în rândul celor care au fost prezentate în cadrul concursului de debut...

Despre zăpădă și despre coplărie scrie cu predilecție Anton Moraru, invocând astfel o viziune inocentă a cântărilor și a naturii și a umanului...

Într-o analiză a acestor două volume de debut, vom încerca să vedem dacă ele merită să fie incluse în rândul celor care au fost prezentate în cadrul concursului de debut...

Surprinzătoare eleva Monica Velican, cea mai tânără debutantă. Poemele ei exprimă bine caracterul suficient și stăruința adolescentei...

Într-o analiză a acestor două volume de debut, vom încerca să vedem dacă ele merită să fie incluse în rândul celor care au fost prezentate în cadrul concursului de debut...

de clar conturată este la Ilarie Chendi. «Măsurările lui — ne spune criticul — tocmai caracterul național ni-l pun în așag mai sărbătorit»...

În critica literară românească, Ilarie Chendi are meritul de a fi fost primul care a dat și o altă problemă pentru constituirea domeniului eminescologiei...

Unel poeme ca Lămurirea sunt destinate să fixeze atitudinile și reacțiile, mai ales replica finală memorabilă pentru frumusețea ei...

Într-o analiză a acestor două volume de debut, vom încerca să vedem dacă ele merită să fie incluse în rândul celor care au fost prezentate în cadrul concursului de debut...

Despre zăpădă și despre coplărie scrie cu predilecție Anton Moraru, invocând astfel o viziune inocentă a cântărilor și a naturii și a umanului...

Într-o analiză a acestor două volume de debut, vom încerca să vedem dacă ele merită să fie incluse în rândul celor care au fost prezentate în cadrul concursului de debut...

Surprinzătoare eleva Monica Velican, cea mai tânără debutantă. Poemele ei exprimă bine caracterul suficient și stăruința adolescentei...

Într-o analiză a acestor două volume de debut, vom încerca să vedem dacă ele merită să fie incluse în rândul celor care au fost prezentate în cadrul concursului de debut...

Frontul poeziei

Urmare din pag. 1

noastre patriotice: «Rare sînt timpurile în istoria noastră care să se contureze cu aceeași pregnanță, cum se întîmplă cu acești ani, la al cărui ritm, la a căror imperioasă pulsație am...

Unel poeme ca Lămurirea sunt destinate să fixeze atitudinile și reacțiile, mai ales replica finală memorabilă pentru frumusețea ei...

Într-o analiză a acestor două volume de debut, vom încerca să vedem dacă ele merită să fie incluse în rândul celor care au fost prezentate în cadrul concursului de debut...

Surprinzătoare eleva Monica Velican, cea mai tânără debutantă. Poemele ei exprimă bine caracterul suficient și stăruința adolescentei...

Opiniile romancierilor

Urmare din pag. 1

care cuprinde pe toți scriitorii vremii. La noi, neorealismul a luat o formă, într-un fel, specifică. Un cuvînt cuprinzător a întrebunțat Camil Petrescu: supranaturalismul...

Radu Comănescu

«Zboruri lirice», volum colectiv de debut, Editura «Scrisul românesc», Craiova, 1988.

Aspectele stilistice ale prozelor actuale

aspectele stilistice ale prozelor actuale, tehnicile ei narative, «revoluționarea scriiturii», autorul vorbește despre «romani care se crează pe sine, iar ei își crează istoria»...

EXPUNEREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

PROGRAM AL MUNCII ȘI CONȘTIINȚEI SOCIALISTE

„Ce minunate sunt realizările constructorilor socialismului în toate domeniile! Din aceste preocupări, în care sint și multe contradicții și în care sint exprimate multe dorințe, trebuie să se inspire scriitorii, creatorii patriei noastre. Izvorul nesecat de inspirație trebuie să-l constituie viața și munca poporului nostru. Din acest izvor

vegnic viu, neseacă să se inspire adevărații creatori și artiști, care, prin întreaga lor activitate, trebuie să servească poporul, construcția socialismului, viitorul său luminos, comunismul!”

NICOLAE CEAUȘESCU

VIATA ÎN CĂRȚILE DE REPORTAJ

În lumina adevărului

Esenciale legătură a creației literare cu viața, asupra căreia nu există nici un fel de îndoielă, se reflectă cel mai bine în condiția reportajului literar, specie cu prestigiu și în a cărei tradiție există izbinzi majore, ce ajută deopotrivă realitatea să evidențieze structurile fundamentale și deopotrivă arta să înainteze. Infuzia de realitate caracterizată de aliminter și proza reportajului este mai nouă, reprezentată de citiva remarcabili autori a căror contribuție în literatura română începe a căpăta trăsături distincte și o poziție bine definită. Ei, acești reportieri, ce sint în același timp valoroși prozatori, sint organe sensibile ce reacționează atent la o nouă realitate românească inconjurătoare, fiind, prin insuși acest fapt, între cei care vor ajuta alte și alte innoiri. Căci reportajul, spațiul de frontieră a lumii imediate și a lumii literaturii, se constituie drept argument pentru un viitor ce începe a se constitui, în datele esențiale, încă de acum. Caracterul prospectiv, etic și, în același timp, artistic se îmbină armonios în această literatură nouă care este și o literatură a noului.

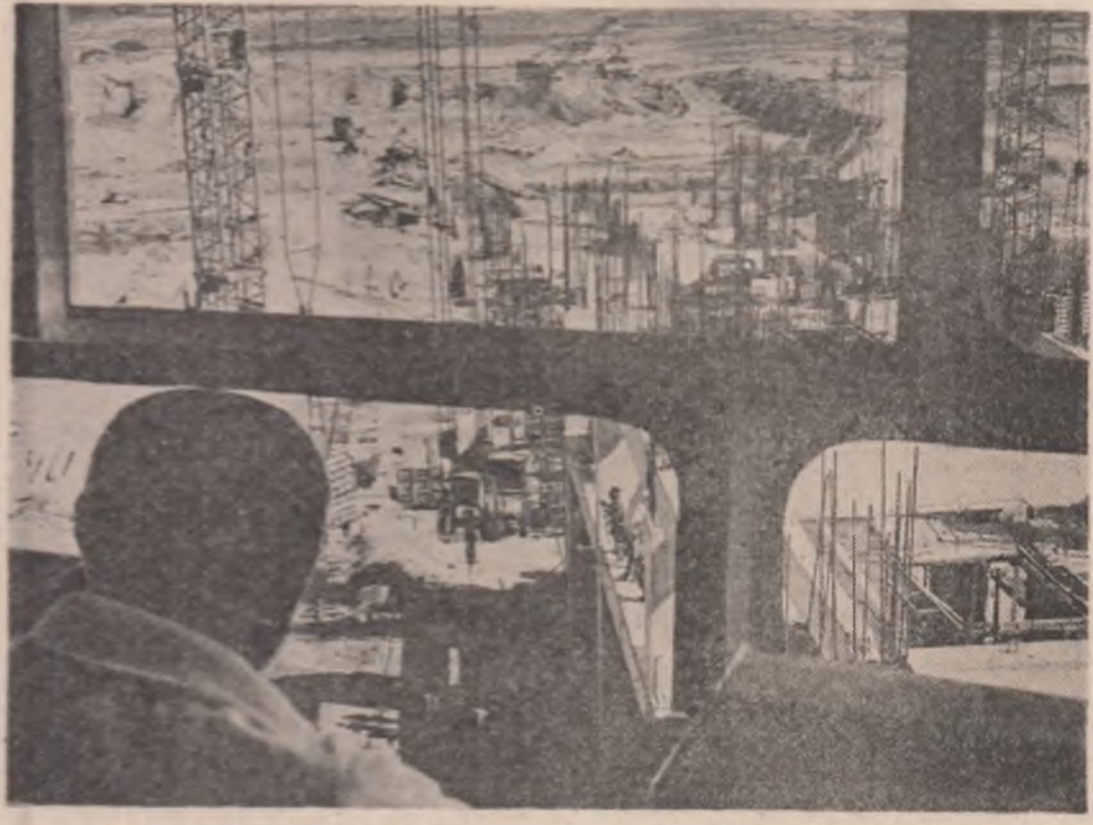
„Noul”, cu toate aspectele lui, revărsat în cadrul creației și fiind el însuși factor de innoire, așa cum se preciza cu clarviziune în Expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu la recenta Plenară a Comitetului Central al partidului, își găsește în viziunea reportajului o cale de afirmare și un argument.

Dincoace și dincolo de clipă

Cu toate că se vrea „o lecție de geografie sentimentală”, cum sintem avertizați în prefață, sau o „feară de veche”, cum aflăm din cuvintul de încheiere, culegerea de reportaje a lui Pavel Perfiș, Omenești și omenești (Albatros, 1988), se citește ca un roman cu numeroase personaje sau ca o suită de povestiri deosebite. Afirmarea se sustine prin aceea că reportajele sale, deși surprind realitatea imediată și actuală, sint atât de vii și scrise cu un talent de prozator atât de evident încât își depășesc stricta calitate de „reportaj”. Parafrazându-l pe Pavel Perfiș, care se consideră „geograf printre ziaristi și ziarist printre geografi”, pot spune că el este mai degrabă un prozator printre reportieri decît un reporter printre prozatori, deoarece toate bucițele incluse în cele două cicluri, a căror sală: „Roua și ceața” și „Iesire din Hibernalia”, ni-l divulga în deosebi ca pe un prozator naufragiat, spre a folosi un termen al lumii sale marine, în reportaj. Pavel Perfiș are o predilecție pentru Dobrogea natală, fiind un martor sensibil la noua istorie și la noul pontic, mai ales în „Roua și ceața”. Un personaj de aici, inginerul Iftode Ilie, oferă colegilor săi de facultate, mirați că la examenul de licență a ales o temă de mare curaj pentru acea vreme: „Liniile electrice de 400 Kv în Dobrogea”, următoarea explicație demnă de reacțiile acestor artiști: „Ascultați la mine, Dobrogea va fi un fel de California a României!”. Noua Dobrogea ne spune, într-adevăr, că Iftode Ilie nu s-a înșelat deloc. În cartea lui Pavel Perfiș am avut ocazia să citesc cele mai reușite pagini despre magistrala albatru transdobrogeană și Canalul Dunăre-Marea Neagră: „Dar, prețurile Canalului sînt un ospaț sardapalic pentru memorii ieftine, ci o virtute a prezentului și o siguranță, o șansă a viitorului!”

Din cartea sa anterioară, „Viața în serpentine” (Ed. Eminescu, 1985), îl cunoaștem pe Pavel Perfiș exclusiv ca reporter ce scrie aproape cotidian, cu un stil deosebit de curaj și curaj. Cu cele aproape douăzeci de povestiri sau tot atâtea capitole ale unui roman, revărsat sub titlul „Iesire din Hibernalia”, Pavel Perfiș ni se releva ca un prozator de vocație. Bine orcheștrată, această capitolă oferă pagini de excepție, mai ales cele referitoare la pescari, cum sint piesele: „Din noi pescarii” și „Prietenii mei pescari”, cele mai reușite din volum. Destăinuri de genul: „mateleji mei, pescarii mei din inutulirele Tulcei, din întregul țării. Lor mă închin acum ca un fiu care a trădat familia, cuprins de remușcări”, sau „Mă îndreptam spre oamenii mei din Delta, spre lumea mea fizică și metafizică, descălecarea de vis” ne conving de faptul că Pavel Perfiș a scris acest capitol al cărții sale sub impulsul unui sentiment de culpabilitate față de lumea din care provine. Dar evocarea acestei miraculoase lumi se face echivalență cu o trădare? Nicidecum. Rînduri ca cele de mai jos din bucata „Beidaud”: „În jur mîroșea a pajiste nouă, a lună încurcată-n bălării; în jur mîroșea a plai scăpat în vesnicie”, pot convinge pe oricine că Pavel Perfiș ar putea avea afinități cu proza poetică gen Fănuș Neagu. Dar tot atât de bine înțelegem o cale deschisă către proza de factură referențială, lipsită de artificii, o proză a vorbirii comune, economice, expresive prin exactitate. Bucăți ca: „Drumul orașului” sau „Călătorii cu urme de nester”, par a fi mai aproape de această structură narativă ce l-ar putea defini mai bine pe Pavel Perfiș. Vorbind despre aceiași pescari, reportierul Perfiș se exprimă reportiereste: „Acestia sint bărbaii mei învățuți în coame de spumă, cei cu somnul rețezat, bărbai cu chipul de mușchetar și cu gura, sau îngrerie de arșiță, bărbai aspri și frumosi, îmbătrîniți în locurile lor de aur, slujitorii curati ai profesiei. Slujitorii ai unei profesii care, din păcate, nu poate fi găsită în vreun nomenclator al Ministerului Muncii”. De aceea, consider că argumentul cel mare al lui Pavel Perfiș rămîne proza. Se știe că Hemingway a fost un reporter notoriu, dar el va rămîne memoriei timpului dintotdeauna prin „Bătrînul și marea”, prin „Adio, arme”, capodopere ale prozei universale în care tehnica reportajului e preponderantă. În această ultimă parte a cărții sale, Pavel Perfiș, în destule piese de rezistență, reușește să se smulgă din canoanele cunoscute ale modului reportieresc de a scrie, grefind pe trunchiul tradiției achizițite prozei de mai mică sau mai mare întindere, depășind servitutele reportajului față de conținut. Prin pana sa exercită strălucit în reportaj. Pavel Perfiș ar putea fi prozatorul redutabil al lumii Dobrogei — acest străvechi pămînt românesc dintre Dunăre și Marea, immaginînd mărturia de istorie și civilizație fără egal. Această provincie, aparținînd vechii strămoșești a Daciei, a avut o viață istorică agită și contribuția sa deosebită la tezaurul culturii naționale, vitalitatea sa istorică extraordinară, cere o pană pe măsură.

Vasile Bardan

Fascinația imediatului

Există o mare fascinație a imediatului, a fetei sale de a se transforma în istorie dar și de a pieri odată cu clipa. Există un soi de căutător de imediat (din aceeași stirpe precum căutătorii de marșale cotidianului, vesnic în mișcare, vesnic în neisoviova curiozitate. Li putem numi, foarte bine, reportieri.

Un astfel de reporter este Dragomir Magdin în cartea sa „Clipe la țărâmul veacului”. De aliminter, mărturisirea lui oferă descrierea destul de clară a noțiunii: „Am vrut să rămîn ceea ce sint, de cînciprezează am încoace: reporter, cu toate satisfacțiile și mișmirile de-o clipă ale acestei indolențințe, care se subordonează clipei. Am sărit, asadar, dintr-un tren în altul, dintr-un tren într-o mașină de ocazie, din mașină în căruță, am sărit și de pe un picior pe altul, să pot ajunge la oamenii de care am auzit sau de care am vrut, am încercat să fac să se audă”.

Prin urmare, iată un veritabil „presar” — cum se zicea altădată. Sau, cel puțin, iată apucăturile unui veritabil „presar”.

Într-adevăr, reportajele lui Dragomir Magdin sint, pentru publicistul, ele măsoară calitatea, și insuficiențele genului — de aceea, merita luate în discuție.

Cartea are patru secțiuni, urmînd criteriul cînd tematic, cînd geografic. Axul ei comun este căutarea omului conținut în homo faber, iar gazetarul se consideră un „pelerin”, „la locuri de om sfințite”. Om, pelerinul D. Magdin, înseamnă foarte clar zoon politikon, de aceea personajele sale favorite trebuie să aibă și o înaltă calitate cetățenească. Sufletul autorului venează eroii muncii, vibrează alături de problemele primarilor și ale primărilor, dar — mai cu seamă — e împătimit după istorie și după fapte de cultură. Ceea ce înseamnă că nu simpla clipă îl atrage pe acest publicist, ci valoarea ei. Imediatul trebuie înțeles aici ca un generator de valori: reporterul, deși în perpetuă mișcare, nu se deplasează la întimplare, ci tocmai acolo unde merita să se ducă, adică acolo unde este sau speră că va afla valori.

Drumurile cărții străbat, însă, întreaga Românie, deal seama prețindînd despre uluitoarele prefaceri de azi. Sate îmbinate cu sonde, incredibili inventori locali, constructori titani de poduri, matematicieni muzeografi, țărani cu bucuria recoltării scrise pe față — toate se perindă amelor dinaintea-nă, purtate de voluptatea frazei care crește, vrînd să spună cit mai multe (dacă nu mai mult)”. Originar din Banat, din localitatea Satchinez (cîtă istorie românească în acest nume!), Dragomir Magdin a imprimat ceva din tumultul lui Esenin, poetul lui favorit. În el, nu numai fraza crește voluptuos, ci și întinderea. În mod obișnuit nu mai are vreme de amănunțite observații personale; ascultă doar relatării persoanelor competente și gustă atmosfera precum fluturii gustă florile. Are, prin urmare, o grabă funciunară, de călător profesionist. „Mă mulțumesc cu frînturi de dialog, le voi pune cap la cap, sint arhitectul acestui carnetel, la urma urmei”.

Un băntean grăbit este, oarecum, un paradox; și, într-adevăr, nerăbdarea îi joacă uneori feste neplăcute lui Magdin, mai ales cînd se avîntă în trimiriile livești. Dar nu l se poate contesta farmecul acestei nerăbdări. Deasemenea, ea are și un pronunțat rol defensiv.

Dinu Coman

„Proprietarul de certitudini”

Noua și remarcabilă culegere de reportaje a lui Cornel Nistorescu („Proprietarul de iluzii”, 1983) poate fi considerată o carte de proză scurte, dar, în primul rînd, este o suită de reportaje. Cu oarecîni conștienți, cu nume, prenume, adresă există și loc de muncă etc. Tutoilor li se întimplă cite „ceva”. Maria este din Calafat. În 1942, elevă fiind, l-a iubit pe colegul său, Ionel Trăistaru. Acesta a murit în luptele de la Orba de Mureș. Timp de 40 de ani, Maria l-a căutat mormîntul anonim. A investit, a călătorit, a scris adrese, a cheltuit bani, timp, viață. L-a găsit. l-a adunat oscar cu oscar și l-a închisuit un mormînt adevărat. Clota ceea de iubire din 1942 s-a desulat timp de 40 de ani. Un funcționar, modest deservitor tehnic, a îngrozit pe toată lumea din jurul său. Reclamă, este reclamat, imploră, acuză. E scos din modesta sa slujbă, n-are familie, nu are casă, nu pretinde nimic, chiar și atunci cînd i se oferă. E un om ciudat. Cu puțin înainte de a muri, lucrurile se limpezeșc. Omul nu era nici nebun, nici mincinos, nici ascuns. Dar ascundea „ceva”. Era constructorul a citorva tipuri de rachete moderne. În același timp (1940) în care toate resursele tehnice germane erau concentrate pe crearea lor. Nu e altul decît azi binecunoscutul proiectant și constructor de rachete Nicolae Văideanu.

Vorbele cad ca niște ghilote, tăcînea aidoma unor perforatoare. Ziaristul Cornel Nistorescu expune fapte. Rareori comentază.

Cititorul urmărește îndurîndul sufletul la gură. Potul pare incredibil și se întrebă dacă nu cumva o fi literatură. L-ar dezamăgi. Același lucru se întrebă și criticul. Dar din cu totul alte motive. Și, pe măsură ce înțelegem mai multă literatură, exultă. Criticul stie bine că atunci cînd un scriitor își ratează un roman de ficțiune el cade în reportaj. În cazul de față lucrurile stau invers: pe măsură ce reportajul se îmbină cu literatură devine ceva de preț. Ce anume? „Acesta este întrebarea...”

Cornel Nistorescu aruncă în luptă aproape toate armele cunoscute de literatură: dialog, monolog, confesiune, introspecție, observație, distanță perspectivă, imagini, forme de expresie narativă, documente umane, intersecții de planuri etc. Chiar și structură. După cum nu omite nimic din arsenalul jurnalistic: observație, interviu, anchetă, memorii, scrisori, jurnale, autobiografie, fișe medicale, fișe de personal, referințe etc.

Avem în față însă persoane concrete, pe care autorul cu greu le poate stăpîni pentru a nu deveni personaje; după cum avem întimplări, peripeții, evenimente care, și ele, tind să devină fapte. Ne aflăm la granița dintre persoane (și personaje) și eroi și „liturci”. O problemă serioasă pentru cercetătorul literar, atît de vastă încît depășește la infinit granițele unei recenzii. Dar, și așa, multe impresii se transformă repede în certitudini. Asistăm, în ultimii ani, la o relansare a reportajului, care părea silit de resurse în anii din urmă. Apoi, reportajul, chiar strict gazetar, nu poate rezista în afara literaturii. Autorul ne mai obligă la o întrebare; există ceva care să aparțină vieții și care să poată fi situat în afara literaturii? Sintem obligați să răspundem că nu! Literaturii nu-i este strălîn nimic din ceea ce este omenească. Ea, dacă este de bună calitate, nu deformează esențele, tilcurile, ci le consolidează: două cum nu rupe persoanele de lume și de natură ei, dimpotrivă. Chiar dacă literatura tinde spre generalizarea, spre tipologii, spre normal, iar jurnalistică spre

cazuri, spre individualizare, spre accidental.

A putea spune că în ultimii ani romanul modern a beneficiat mult de urma jurnalistică, ajungînd chiar s-o înglobeze. Ca să nu mai vorbim de faptul că și în roman există tendința de a părăsi tipul în folosul „cazului”. În final ne mai putem întreba: ce diferență există între fantele și oamenii reali și între cei (și cele) de ficțiune? Jurnalistul desigur, caută, cercetează, provoacă, experimentează, consultă, verifică, scrie. Scriitorul de ficțiune inventează, compune, amonestează, două țevi atît de adînci, încît, uneori, ne scapă. Dar și unul și celălalt furnizează trăire și, în mod analog, cunoaștere.

Desigur, deosebit mult elemente compoziționale, de stil, de regie, scheme psihologice etc. pe care le-am lăsat în la alți autori de reportaje celebre. Dar Cornel Nistorescu le folosește cu personalitate, așa fel încît îndrăznim să spunem că după clasicul Geo Bogza fiul reportajului literar începe să fie tras cu mult curaj și bine consolidat.

Constant Călinescu

O CONSTANTĂ A POLITICII CULTURALE ROMÂNEȘTI

VALORIFICAREA

MOȘTENIRII LITERARE

Valorificarea moștenirii literare presupune evidențierea valorilor creației românești și în acest context contribuție efectivă la îmbogățirea patrimoniului național, la actualizarea marilor opere ale spiritualității noastre. E o problemă de literatură și istorie, de cultură în general, cu largi posibilități de a surprinde tradițiile înaintate, patriotice, revoluționare ce se constituie în tezaurul de gândire românească. Metodologia specifică, aplicată într-un domeniu atît de fertil, poate aduce la zi o imensă bibliotecă, nu în ideea unei oarecare atocări de carte (din păcate „uitată” chiar și așa cîteodată), ci în sensul cercetării științifice pe principii moderne pentru a se releva „faptul” socio-politic care aduce istoria în prezent demonstrînd-i permanența. Valorificarea moștenirii literare e privită din mai multe aspecte, al literaturii, al filologiei, al istoriei, al sistemului de valori, al convingerilor scriitorilor, al cititorilor etc. În definitiv este repusă în circulație o anumită concepție despre lume și societate a unui scriitor. Referitor la această latură de amurguri a moștenirii literare, secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, preciza: „Din partea noastră se cere să luăm ceea ce este mai bun în trecut, să cultivăm ceea ce este înaintat, ceea ce servește ridicării nivelului general de educație, educației patriotice, formării comuniste a tineretului din România”. Pe aceste coordonate s-au efectuat pertinente

și numeroase cercetări în domeniul literaturii, punîndu-se la dispozitie, nu numai a specialiștilor, ci și a publicului interesat, lucrări de o mare diversitate, ediții critice de referință, restituiri de varii tipuri literare, dicționare, lucrări temeinice prin informație, rigurose întocmite. E de specific faptul că la unele ediții critice s-a lucrat ani în șir, unele fiind preluate de o altă generație de cercetători. Calitatea acestor lucrări, devenite importante instrumente de lucru, susține și nivelul unei culturi, iar în cazul literaturii române calitatea este incontestabilă.

Deschiderea creată și în sfera culturii și literaturii cu precădere după cel de al IX-lea Congres al Partidului Comunist Român a stimulat în mod cu totul deosebit activitatea de valorificare a moștenirii literare. Cercetările au abordat întreaga arie a literaturii mai nouă sau mai veche aprofundînd procesul îmbogățirii patrimoniului nostru spiritual, marcînd cu claritate lîmbii române, tradițiile umaniste, ale culturii naționale. S-au obținut succese remarcabile în această „disciplină” a valorificării, printr-o muncă tenace, dar în același timp riguroasă științifică, pentru că valorificarea nu se rezumă la o simplă tipărire de text, demersul critic de restituire se interesează cu descoperirea izvoarelor și a genului, cu precizarea influențelor (în direcția reversibilă), cu stabilirea variantelor de lu-

Căci publicistul se teme să intre în conflict cu imediatul. Atitudinea lui critică vrea să fie aproape nulă, iar textele propun, în genere, o viziune exaltată asupra realității, mergînd pînă la ridicolul involuntar (vezi odată închinată restaurantului „Cina” din Pescani). Trebuie subliniat că extirparea criticismului e autoimpusă — de fapt, ca orice ziarist autentic, D. Magdin posedă un simț al observației deosebit de acut. Rar i se întimplă să zăbovească altundeva decît în casele prietenilor, ale rudelor din satul natal, ori în camerele oficiale; totuși, atunci cînd se întimplă, ca la Rostorii-de-Vedea ori în Bucovina (lingă oierul Ion Munteanu), observația devine acută, iar autorul trebuie să se cenzureze serios. Nerăbdarea, decii, e la el și o formă de manifestare a spaimii de a deveni prea critic.

Iată meteahna mai veche a noii noastre publicistici. Nu înțind nonsalant peste laturile negative le rezolvăm pe acestea, împotrivă, le ajutam să se perpetueze și să prospere. Dacă publicistul însuși se vrea un zoon politikon, atunci el trebuie să fie ca atare; trebuie să investe în cînte peanul în lupta împotriva prostiei, împotriva aberației, împotriva nedreptății.

„Imediatul” este o noțiune relativă. Magdin e conștient — teoretic vorbind — de această cerință fundamentală — „Lupta cea mare se dă acum cu ideile învechite, cu propriile noastre erori și încetîni”, face el să afirme pe primăria din Moștenirea. Dar unde e lupta cea mare? Mai mult în vorbe decît în fapte, deoarece autorul refuză să descrie inamicul.

Să notăm, totuși, cîteva buciți reușite din cartea lui Magdin, în primul rînd cele închinăte Banatului. Ați auzit, oare, de localitatea Făget? Datează din 1548, pe aici au trecut Traian Vuia, Dumitru Prunariu și Sorin Titel. Există industrie (bază mai ales pe nisipul cu calități speciale), există cenaculuri care tipăresc cărți... În astfel de clipe, pana ziaristului capătă o stranie inspirație, nerăbdarea trece în registrul liric, iar fraza crește organic, precum lanurile din seminături. O excelentă „geografie culturală” a țării se definește sub ochii noștri și se rotunjește aidoma celebrilor piini băntene. Trăirea omului ajunge pertinentă, mai importantă chiar decît ceea ce spune. Sint momentele de vîrf ale publicisticii, momentele cînd ea tinde spre artă.

Si as vrea să închei tocmai cînd un asemenea moment, dedicat tinereții, prin care Dumitru Magdin înțelege cele mai proclamate idealuri ale sale: nou, iubire, viitor. Iată-l: „S-a acumulat energia, știut fiind că brațul se încălzește de la tortă.”

S-a acumulat încrederea, mai presus de clipă, în destin.

S-a acumulat priceperea, sub zodia pasiunii. S-a acumulat iubirea.

Se poate concepe saltul. Se poate vedea zenitul.”

Cîteodată mă întreb: sint publicistii prea înfăcărâți pentru oamenii în mijlocul cărora se află? Sau e vorba despre un altfel de fenomen, cu alte origini?

Dinu Coman

cu și cea definitivă, alcătuirea indicilor etc. Un tot unitar. Orice ediție critică bună intră de la sine în circuitul de valori. Valorificarea moștenirii literare are un substrat patriotic indubitabil, luminînd istorie spirituală națională. Cu mai bine de o sută de ani în urmă, Mihai Eminescu, scria: „Am putea zice că e o luptă de toată ziua pentru bunurile naționalității noastre. Lucrările acestea nu ar fi atît de importante, dacă n-ar fi prezentat greutăți la fiecare pas, dacă nu ar fi un continuu stimul pentru acțiunea intelectuală. Cea ce se dezmăroapă prin aceste documente istorice și lingvistice nu sint doar numai materialele de interes arheologic, ci e România însăși, e genul poporului românesc de pe care se înalțărează păturiile superpuse de mine și de barbarie. Fiecare pas înainte se face aici în înțelesul reconstituirii naționalității române și pentru ca ea însăși să se recunoască pe sine, să-și vie în fire”. Iată un adevăr pentru todeauna, un adevăr luminînd sufletul poporului unde se nasc marile opere. A avea o moștenire culturală înseamnă a fi bogat nu numai spiritual, a valorifica-o este o îndatorire de onoare față de ai tăi de acum și de oricînd.

Scîndirea critică a scriitorilor români se înscrisie într-o frumoasă tradiție, unele serii de „Opere” constituînd veritabile evenimente. Incepută de Perpessiciu și continuată după o lungă întrerupere, publicarea Operei întregale a poetului național, de către un colectiv de la Muzeul Literaturii Române, se va încheia în anul centenarului morții, reprezentînd, categoric, un exemplu în materie și o izbină.

Cum spunem mai înainte, responsabilitate față de actul cultural în discuție a fost reconsiderată după cel de al IX-lea Congres, urmînd o masivă repunere în drepturi a unor creații valoroase de înaltă expresie etică și estetică. S-a pus în lumină, cu toată acrima, relația literatură-politică-istorie pentru a se defini cit

Pavel Perceș

Continuare în pag. a 7-a

gabriela negreanu

Furnică dansind

„Serbări ale bucuriei”, citesc „in parte jale și întunecare”

Miezul ființei mele învălmășit ca orice suflet trac

Prea multă fericire și suferință, Ariadna I — prea multă.

Dionysos în apolinică lumină de chiule, în adinc stă mut Minotaurul.

Și ris/plinsul se deapănă în cochilie de melc, printre meandre furnică dansind ;

legată de picior, programată

să caute ieșirea

Un Hermes

Un Hermes, o antenă de televizor înaltă, subțire

tremurătoare, ruginește uneori, se opune fulgerului, captează semnale

ea are viața ei independentă de vint

anonimă, o privesc prin pădurea de enorme picioare cum transmite unei imagini ciudate din tărâmul vibrațiilor al vreunor alte ființe, pentru care eu nu am creier, nici gînd

Copacul

Crengile lui ce răpiciogose acum, in mahorita iarnă !

...Și uit să-l iubesc, uit primăverile și verile lui exorbitante, florile-l lui ce vor străbate-ncet universal

Intersecții

M-a îngăduit să-l îngădui. Copiii știu totul despre spargerea capetelor de pereti.

Se duc în uitare, în demența adultă. Caută vorbe. Ca-ntr-o placă stricată, întreabă. Te aruncă întreabă. Te aruncă înspre moarte. Doră el nu așteaptă răspuns.

Maci roșii

A închipui maci roșii ! (acum, în ceata asta londoneză, printre crenteluri abstruse și fantasme de pisici care se sinucid)

cum mi-ai imagina inima ta : roșu braseru al vilvătăilor Africii, diamant înfundat de milenii în magma grea a pământului,

izbucnind, — din toate virtuțiloșile focurilor lui, în scilpicul unei jucărele de sticlă

Amestecată cu visele tale voi fi de-acum ziua, noapte

soare voi fi, răsărind, și luna

pălind în declin nu-mi voi lua rămas bun de la tine : o mică stea privi-voi, într-un ungher de cer ; rugindu-mă să nu cadă

Bate vintul

Mai dormi și tu, poate ai obosit, mai dormi și tu, alții sunt fericiți,

eu stau și mă uit în caldii : bate vintul, sensul lui

— Și ce mare brînză am reușit io, se enervă Geoglu, că m-am dus la el și m-au asigurat că s-au dat toate semnăturile și aprobările de pe lume, dacă n-au făcut nimic până acum ?

— Marin se uită la el nedumerit, apoi grăbi pasul.

— Mă port ca un prost, spuse el, mă tin de capul tău, dar zic că bine fac, că și așa mai trebuie împinși de la spate, să nu uite să se țină de curvint. Ce, nouă nu ne e greu să mergem cite douăsprezece kilometri spre Soreni, ca să ne urcăm de acolo în tren ? Ne e, dar ei, nămca, nimicuța, nu-l interesează.

ermil rădulescu

busolei (furișog de copii) mă înțepă în orechi, sub unghii (supliciu fără voce) singure și imi amintesc brusc tihnită vîșinată a mamei vai, doamne poaiele astea de reverii trose de un cal mscat spre hambarul de oglinzi sparte chipul meu ciobit este cea mai nouă descoperire arheologică

poem de dragoste pentru cuvinte

ce zgomotoase cuvintele in tramvaie pe scări la ghiseul poștal luni dimineața la chioșcul de ziare la bufetul gării se izbesc ard tropăie nu mi-e milă de ele nici nu-mi plac in insectarul gramaticii al dicționarului sau in dicția actorului zarva lor ține de sănătatea publică tirziu obosite stoarse singurind ca după o noapte de dragoste amușec in poem

poemul ce nu-mi aparține

invoc strălucirea cuvintelor pentru tine, patrie, un pic de arbori tineri străpungind dimineața din spuma albastră a zorilor răsare soarele și te îmbrățișez deopotrivă cu ochii cu inima fiecare literă patrie

să fie steaua ta bună norocul poemului ce nu-mi aparține din moment ce tu patrie

esti chiar respirația mea viața ce-mi trece prin vine

arheologie într-un car cu fin

intr-un car cu fin (fostele flori proaspete) caut acul

Părea că ninge albastru

Știa că este acolo, îl auzise când a venit, chiar și atunci când s-a așezat pe cărămizile acoperite cu folia de plastic, dar Geoglu a rămas tot cu spatele la el, prefăcându-se că nu știe nimic.

De după liziera pădurii a apărut botul locomotivei, apoi primele vagoane, și el și-a desfășurat fanionul, gata să salute trecerea trenului.

— L-a auzit pe Marin cum ride în spatele lui, ridea încet, așa făcea de atita timp ca, odată cu terminarea defilării vagoanelor prin fata lor, cind și zgomotul roților pe șine răsună tot mai vădit, să-l apuce un hobot mare, batjocoritor, și să spună :

— Vezi, mă, vere, aștea lar n-au oprit aici, la noi. Te iau de fraier, Geoglu, neica.

Cind locomotiva a ajuns doar la cîțiva metri, cantonierul a ridicat mina cu fanionul galben, desfăcut, și Dezideru, mecanicul, și-a săltat fesul din lină de pe cap, ca pe o pălărie, și s-a înclinat ca la bal. „Nebun și așa, numai de prostii se tine”, se gîndi el.

— Ho,ho,ho ! behăia Marin din spate, așezat tot pe cărămizi. Vezi bă, vere, aștea lar n-au oprit, domne ! Te iau de fraier, ce mai. O fi făcut tu școala aia de geți de gară, dar tot degeaba.

Geoglu a intrat în canton, a aruncat pe masă stegulețul, și-a pus șuba pe el și a ieșit iar. Cind a răscuit cheia în ușă a început să ningă. Marin se sălta de jos și acum lovea cu botul bocancilor în cărămiz.

— Zac din primăvară și tot nu s-au apucat de lucru. Da-i sigur, vere, că ne fac gară până la urmă ?

Cantonierul a dat din umeri că, așă, de unde să știe el ce și cum, și au pornit amîndoi prin zăpada spre inima satului. Văru-su Marin nu mai spunea nimic, își trăsese căciula adînc, pînă la sprincene și, cu mințile în buzunare, pășea legănat alături.

— Tot ce scria și prima dată cînd mi-ai arătat-o, acum șapte luni. Că de atunci am văzut-o de două de ori și tot un drac, că una scrie aici, bătu el cu palma în hirtie, și alta avem pe teren. Adică, mai bine zis, n-avem, că nu s-a făcut gara, cum scriu în Afă Geoglu, tu nu înțelegi că trebuie să ne gîndim și la ome-nit aștea, de se scoală cu noaptea în cap să

Cam de pe la începutul verii venea și de și aici, la canton, privea trecerea trenului și își bătea joc de el, că, spunea Marin, nici măcar un mărțar nu oprea acolo, că degeaba se lăudase Geoglu că o să fie mare șef de gară, cind nu făcea altceva decît să-și fluture stegulețul lui prăpădit și aut. O singură dată a oprit, totuși, o locomotivă cu un vagon, a basculat muntele asta de cărămizi și dus a fost. Le-au cărat ei și le-au stivuit cum trebuie ; tot satul vorbea că de acum o să se facă și gara, că or să vie muncitorii de la căile ferate și, într-o lună, două, totul o să fie terminat. Dar n-a fost să fie așa, că a trecut primăvara, a trecut și vara aceea, apoi toamna și constructorii n-au mai venit. Nu că Marin ar fi fost un om rău, dar prea se lăudase el, Geoglu, că vorbise la Direcție și că i se spusese de acolo că totul fusese rezolvat, că vor face stație și la ei trenurile ca să la muncitorii și să-i ducă în oraș, asta din înțelegere, iar meara să-i aducă înapoi. Și acum îl lua peste picior și spunea la toată lumea că din cauza cantonierului n-au stația deja făcută, că e lenes și nu se mai interesează de treaba asta. Și bătea joc de el și de el, doar, doar se va urli de acasă și-o porni spre șefii kia mari, să grabbească lucrările.

— Și ce mare brînză am reușit io, se enervă Geoglu, că m-am dus la el și m-au asigurat că s-au dat toate semnăturile și aprobările de pe lume, dacă n-au făcut nimic până acum ?

— Marin se uită la el nedumerit, apoi grăbi pasul.

— Mă port ca un prost, spuse el, mă tin de capul tău, dar zic că bine fac, că și așa mai trebuie împinși de la spate, să nu uite să se țină de curvint. Ce, nouă nu ne e greu să mergem cite douăsprezece kilometri spre Soreni, ca să ne urcăm de acolo în tren ? Ne e, dar ei, nămca, nimicuța, nu-l interesează.

Cind au ajuns în dreptul bufetului, Marin a spus că dă una mică înaintea de masă și au intrat. Valeria își curăța unghiile cu o piță și nici măcar nu le-a răspuns la salut.

— Mă Valerie, șopti Marin și s-a înnegurat la față, de ce nu te speli, față, în urechi, să auzi mai bine cînd îți dă omul bună ziua ? După ce că te-ai îngrășat ca o plăcintă, ai mai și asurzit, fă ? Dacă îți trimit un control să te purifici pe tîna la gesturile, ai ?

Bufetiera sări speriată în picioare și puse mîna pe sticla de țuică, turmă direct în pahare și le împinse spre ei.

— Te-am nășit, nu se lasă Marin, dar mal bine mă lua a doua oară în armată, decît să mă înure cu oua ca tine. Ia zi tu după mine : bună ziua nea Marine și nea Geoglu !

Valeria repetă mecanic cuvint după cuvint, pe urmă cînd îi văzu că se îndepărtează de țighe și se duc spre masa din fund, apucă o forfecuță și, așezîndu-se pe scaun, își continuă tăiatul unghiilor de la mîna stîngă.

— Și să știi, mai zise el din prag spre cantonier, că dacă nu ești tu în stare să ajuungi unde trebuie, o să fac eu, dar n-am să-ți o lert. Iar tu, se răsuci el spre Valeria, dacă nu dai jos osina asta de pe tine, te schimb din funcție cit ai zice pește.

Teși trîntind ușa cu putere în urma lui.

Trenul abia se tira printre munți, citeodată se zgîlția din toate incheieturile de parcă mergea prin bolovani, nu pe șine, și Geoglu își aduse aminte de ceea ce îi spusese șeful Regional, că, adică, în primăvară, fix la cîșpe martie, vor începe treaba, să nu aibă el nici o grijă în privința asta, dar s-au ivit niște probleme noi, neașteptate, și au fost nevoiți să extindă lucrările, că și terasamentul

și terasamentul

și terasamentul

și terasamentul

și terasamentul

și terasamentul

și terasamentul

și terasamentul

și terasamentul

și terasamentul

și terasamentul

și terasamentul

și terasamentul

și terasamentul

și terasamentul

și terasamentul

și terasamentul

și terasamentul

și terasamentul

și terasamentul

și terasamentul

și terasamentul

și terasamentul

și terasamentul

gabriel iuga

Geoglu se căută prin buzunare și scoase o hirtie cam botuță, o puse pe masă, o netezi cu mîchii palmei și o împinse spre celălalt.

— E ștampilată ? întrebă el, sorbind abia acum din pahar.

— E Și ?

— E semnată ? nu se lasă cantonierul.

— E, se nedumeri Marin. Și dacă e, ce mare școala ?

— Ce scrie acolo ?

— Tot ce scria și prima dată cînd mi-ai arătat-o, acum șapte luni. Că de atunci am văzut-o de două de ori și tot un drac, că una scrie aici, bătu el cu palma în hirtie, și alta avem pe teren. Adică, mai bine zis, n-avem, că nu s-a făcut gara, cum scriu în Afă Geoglu, tu nu înțelegi că trebuie să ne gîndim și la ome-nit aștea, de se scoală cu noaptea în cap să

Cam de pe la începutul verii venea și de și aici, la canton, privea trecerea trenului și își bătea joc de el, că, spunea Marin, nici măcar un mărțar nu oprea acolo, că degeaba se lăudase Geoglu că o să fie mare șef de gară, cind nu făcea altceva decît să-și fluture stegulețul lui prăpădit și aut. O singură dată a oprit, totuși, o locomotivă cu un vagon, a basculat muntele asta de cărămizi și dus a fost. Le-au cărat ei și le-au stivuit cum trebuie ; tot satul vorbea că de acum o să se facă și gara, că or să vie muncitorii de la căile ferate și, într-o lună, două, totul o să fie terminat. Dar n-a fost să fie așa, că a trecut primăvara, a trecut și vara aceea, apoi toamna și constructorii n-au mai venit. Nu că Marin ar fi fost un om rău, dar prea se lăudase el, Geoglu, că vorbise la Direcție și că i se spusese de acolo că totul fusese rezolvat, că vor face stație și la ei trenurile ca să la muncitorii și să-i ducă în oraș, asta din înțelegere, iar meara să-i aducă înapoi. Și acum îl lua peste picior și spunea la toată lumea că din cauza cantonierului n-au stația deja făcută, că e lenes și nu se mai interesează de treaba asta. Și bătea joc de el și de el, doar, doar se va urli de acasă și-o porni spre șefii kia mari, să grabbească lucrările.

— Și ce mare brînză am reușit io, se enervă Geoglu, că m-am dus la el și m-au asigurat că s-au dat toate semnăturile și aprobările de pe lume, dacă n-au făcut nimic până acum ?

— Marin se uită la el nedumerit, apoi grăbi pasul.

— Mă port ca un prost, spuse el, mă tin de capul tău, dar zic că bine fac, că și așa mai trebuie împinși de la spate, să nu uite să se țină de curvint. Ce, nouă nu ne e greu să mergem cite douăsprezece kilometri spre Soreni, ca să ne urcăm de acolo în tren ? Ne e, dar ei, nămca, nimicuța, nu-l interesează.

Cind au ajuns în dreptul bufetului, Marin a spus că dă una mică înaintea de masă și au intrat. Valeria își curăța unghiile cu o piță și nici măcar nu le-a răspuns la salut.

— Mă Valerie, șopti Marin și s-a înnegurat la față, de ce nu te speli, față, în urechi, să auzi mai bine cînd îți dă omul bună ziua ? După ce că te-ai îngrășat ca o plăcintă, ai mai și asurzit, fă ? Dacă îți trimit un control să te purifici pe tîna la gesturile, ai ?

Bufetiera sări speriată în picioare și puse mîna pe sticla de țuică, turmă direct în pahare și le împinse spre ei.

— Te-am nășit, nu se lasă Marin, dar mal bine mă lua a doua oară în armată, decît să mă înure cu oua ca tine. Ia zi tu după mine : bună ziua nea Marine și nea Geoglu !

Valeria repetă mecanic cuvint după cuvint, pe urmă cînd îi văzu că se îndepărtează de țighe și se duc spre masa din fund, apucă o forfecuță și, așezîndu-se pe scaun, își continuă tăiatul unghiilor de la mîna stîngă.

— Și să știi, mai zise el din prag spre cantonier, că dacă nu ești tu în stare să ajuungi unde trebuie, o să fac eu, dar n-am să-ți o lert. Iar tu, se răsuci el spre Valeria, dacă nu dai jos osina asta de pe tine, te schimb din funcție cit ai zice pește.

Teși trîntind ușa cu putere în urma lui.

Trenul abia se tira printre munți, citeodată se zgîlția din toate incheieturile de parcă mergea prin bolovani, nu pe șine, și Geoglu își aduse aminte de ceea ce îi spusese șeful Regional, că, adică, în primăvară, fix la cîșpe martie, vor începe treaba, să nu aibă el nici o grijă în privința asta, dar s-au ivit niște probleme noi, neașteptate, și au fost nevoiți să extindă lucrările, că și terasamentul

și terasamentul

și terasamentul

și terasamentul

și terasamentul

și terasamentul

și terasamentul

și terasamentul

și terasamentul

și terasamentul

și terasamentul

și terasamentul

și terasamentul

și terasamentul

și terasamentul

și terasamentul

și terasamentul

și terasamentul

și terasamentul

și terasamentul

și terasamentul

și terasamentul

și terasamentul

trebuie stabilizat, șinele înlocuite între Vidra și Soreni, deci noi investiții, dar totul se va face în paralel, adică o dată cu începerea construcției gării lor. Și avea dreptate, acum își dădea-seama, cind vedea cum se tirăse trenul asta de paișpe și zece.

— Și chiar cu el, personal, ai vorbit ? se mira Nelu, controlorul. Adică ai stat față în față cu el ?

— Nu cu el, se legăna pe căldie Geoglu, cu matcă-sa. Tu ești nebul, Nelu ! Păi cu cine altceva ?

Cantonierul scoase o hirtie nou-nouță din buzunar o mai citi o dată — scria acolo, negru pe alb, că în primăvară, fix în cîșpe, se aplică de treabă — și i-o arătă și controlorului.

— E semnătura lui ?

— E, se minună celălalt. Și nu ți-a fost frică ?

— De ce ? se grozăvi cantonierul. Ce, aștea mănîncă oameni ? M-a primit imediat și mi-a spus ce și cum, chiar a recunoscut că e vina lor, așa că, acum, să-l mai aud pe Marin că ride de mine, că-i pun de fiecare dată hirtia în față.

— Tu nu cobori aici ? l-a întrebat Nelu cind ajuns la Soreni.

— Nu, a ris Geoglu, și a început să-și numere banii. Cît este o amendă pentru un tras de armă ?

— Bă, Geoglu, tu ai înnebunit ! se neliniști controlorul.

— Știa că Marin stă și-l așteaptă pe stiva de cărămizi, ca în fiecare zi, că s-a așezat acolo și nu-l interesează că-l ninge, și atunci s-a gîndit să-i facă figura asta, să-l lase cu gura căscată. A vorbit și cu Dezideru și mecanicul a dat din umeri și l-a spus că-l privește că, la o adică, dacă aude alarma, musai trebuie să frîneze, că așa scrie la regulamentul.

— Da ! să mă oprești la scară, ca pe boieri, l-a mai cerut mecanicul, și s-a urcat iar în vagon.

Nelu l-a tăiat chitanță, i-a luat banii și s-a înclinat.

— Multă lume nebulă, a murmurat controlorul și s-a grăbit să plece de lingă el.

Primarul stătea pe cărămizi și fuma în pumn, că bătea vîntul și-l stîngea țigara, împărșindu-l jarul. A trecut pe la văru-su pe acasă și l-a spus că Geoglu se sculase cu noaptea în cap și plecase, ea nu știa unde, că nu l-a zis nici o vorbă, și habar n-are de ce l-o fi apucat.

— Dar caută-l la canton, că o fi acolo, că-n altă parte n-are unde să se ducă.

L-a căutat, dar ușa era închisă, și acum stă aici să-l ningă, numai că să vadă trenul de prin curte și n-are oprire, nici măcar o clipă, în dreptul comunei lor. Se amără de fiecare dată cind locomotiva tragea cite un șulerat și-l vedea pe Geoglu cum înalță fanionul lui galben, salutînd, iar pe mecanic cum se strîmba la cantonier în toate chipurile, dar fără să facă nici cea mai mică frînare aici.

Din curba dintre brazi se auzi fluieratul locomotivei, pe urmă apărură și ea, apoi primele vagoane și Marin oltă, își trase căciula mai adînc pe urechi și se sălta în picioare. Tocmai voia să plece, cind se întîmplă lucrul pe care nu mai spera să-l apuce să-l vîdă. Mecanicul mai trase înc-o dată un semn l, după care încetini viteza și, cind a ajuns în dreptul căldirii mici și pricijite a cantonului a oprit într-un scrișet mare de fiare, zgomoluț firesc al saboturilor care blocau roțile. Din primul vagon a coborît Geoglu, el a fost singurul pasager, pășea lanșos, prin criblura terasamentului. l-a văzut cum ridică o mină a salut către mecanic, pe urmă Dezideru l-a strigat ceva prin geamul lăsat în jos, s-a scâlămbăiat la el, a ris singur și a deblocat frînel, urînd trenul din loc.

— Ei, ce zici ? l-a întrebat cantonierul cind a ajuns în dreptul lui. Ți-a plăcut ?

Tablouri de George Filipescu

la trenul taman de la mama naibii, să nu intrize la fabrică ? Crezi că mie îmi convine să stau și să mă hilzesc în spatele tău cind vîd că nu oprește nici măcar o drezină la noi, aici ? O fi avînd și eu alte treburi pe la primărie, dar nu, musai să fug la paișpe și zece să vin să te admir cum stai cu fanionul în mîna, ca prostul.

Cantonierul își scoase căciula, se scărpină supărat în moalele capului, după care întinse mina și luă hirtia, oftînd.

— Și lo ce te trebuie să fac, Marine ? Crezi că din cauza mea nu s-a făcut încă gară ?

— Da, așa cred ! îl răspunde primarul. Aia au semnat hirtia și au uitat de noi, dar tu fluturi stegulețe și nici că-ți pasă. Du-te, domne, peste el, că copilul care nu țipă, nu-l dă mămă și-l și nu-l face statul căldire pentru gară. Adică, noi sîntem mai proști decît aia de la Soreni, de-și au statia lor ?

— Bă Marine, se enervă Geoglu, tu dai în mine pentru că n-ai pe altul în preajmă, dar nu-ți trece oleacă prin cap că nu-mi vine să mă duc taman la dîta directorului general și să-l birii cu problema asta ?

— Păi de ce la așa salariu, să nu fie bătut la cap ? Nu ca să-și respecte semnătura ? Băi, vere, tu pe ce ții căciula aia ? Nu judeci un pic și nu-ți spui că, oricît ar fi el de mare șef, e pus acolo ca să facă treabă, nu să semneze doar niște hirtii ? Geoglu, se enervă iar Marin, dacă n-am să-ți mai răspund la salut două sute de ani, să nu te mire, că tu ai vrut să fie așa.

Primarul dădu paharul peste cap și se ridică în picioare.

— Și să știi, mai zise el din prag spre cantonier, că dacă nu ești tu în stare să ajuungi unde trebuie, o să fac eu, dar n-am să-ți o lert. Iar tu, se răsuci el spre Valeria, dacă nu dai jos osina asta de pe tine, te schimb din funcție cit ai zice pește.

Teși trîntind ușa cu putere în urma lui.

Trenul abia se tira printre munți, citeodată se zgîlția din toate incheieturile de parcă mergea prin bolovani, nu pe șine, și Geoglu își aduse aminte de ceea ce îi spusese șeful Regional, că, adică, în primăvară, fix la cîșpe martie, vor începe treaba, să nu aibă el nici o grijă în privința asta, dar s-au ivit niște probleme noi, neașteptate, și au fost nevoiți să extindă lucrările, că și terasamentul

și terasamentul

și terasamentul

și terasamentul

și terasamentul

și terasamentul

și terasamentul

tudor gherman

Verbele

Lingă răsuflarea salcimilor și mai jos printre meri stupii se-ngrăă ca stelele din oștea Carului Mare și simți pină-n celălalt capăt de început al milenului, cum cerul, pământul și tu și poate albinele și-oți unit în putere și trageti o singură lunte.

E drept, cind desfaceți un soare vedeți cum se scurge scintea biruitoare în suflet și spațiu din verbele limbii române.

Mai rămasese ceva timp în cupă dar miază noapți n-o mai fost în stare să hăieie cu barda așteptarea. Invins de febră a venit s-asculte sub fagurii ferestrei noastre pușca din care ne porin sau niciodată, sau poate la a mie de milenii, (dacă sublim coeșii știu să cheme din noaptea daltă zorilor și goarna tăcerilor din sucii dăruirii).

Atunci, abia atunci și-ai amintit că s-ar putea să nici nu mai respire, strivit de-atia vreme între gene, sublimul, cu mătăși cu tot. Aha — ai spus, năucitor lăindu-ți lăncea căpșunilor să spinteca cu proaspăt, pin-au căzut de-a valma în genunchi totii doctorii în științe odicioase rugindu-te infarct să-i lași să facă.

Iar bolta lumii m-o bătat pe umăr : ojunge, rădăcitate, ojunge !

Greșești dacă mindru fericit și sigur taci ca un cireș infiorat plin de albine.

E drept, nimeni nu știe să tacă în falăru aiți de bocote, nimeni nu știe să-știeptie parfumul fisurii ca tine. Științele teie, e drept, fac scorpionii să fie cu miera uitării iubiți și chiar cu uitarea cu care se-mușcă iubita. Dar greșești dacă mindru, fericit și sigur taci ca un cireș infiorat plin de albine.

Nu ești ce crezi, mai ai de-nvățat. Drumul materiei spre viclenie abia a-nceput.

Doar ne gândim, și moluri doar riuri adinci și-nedepărtate se surpă din înalțuri, zicindu-și că nu sint, dar s-ar fi putut, dacă pământul n-ar fi dormit atita, să facă parte din zorea patului nostru, iubito.

Doar marginea luminii și-o terc, aiurii, între gene, și bărbile sfinților cad împreună cu cercurile de deasupra capului.

Nu-ți apropii decât degatul de virful zimbatului, și formulele tulburi se-opucă să tremure cu încăpăținare cu tot, cum tremură pinzele apei zile întregi după ce le-ai alungat de pe tainele genului.

Furia păcii cu daltă cioplind în extaz și sub daltă tot mai vie țipind floarea capului.

Alături, vacamul prunilor daltă la taci pe virfuri de nerăbdarea albinelor, de zimții aripii lor.

Vino, iubito, vino în templu acesta neomeneste schingiuit de liniște din nosul razelor noi.

Vino, vino prin ziduri vino prin zălele legilor vino prin stinci ca izvorul și lasă tunelul deschis ca și el.

Vino, pământul și-acum se roagă-n genunchii ce o mamă să-ți dele norocul toți caii.

Tablou de Sergiu Rugină

florin ionescu

Florin Ionescu tubeste Marea cum tubese cu vîia de vie. Poate că și de aceea se transformă în val nostalgic — smarald și peruzele — și îmbracă în vestmint de Asil și arme de Levant chipul femeii iubite, mereu risipită, și mereu incercind palima apelor cu larba iluziilor.

Fănuș Neagu

REGULA JOCULUI

În micul orășel de pe malul mării, sezonul turistic se încheie de aproape două săptămîni. Eu fiind unul dintre ultimii clienți ai hotelului. Hotelul, singurul de-altefel, este așezat chiar în praia orașului, de unde coborînd pe o stradă pavată, în mai puțin de cinci minute poți ajunge pe plajă. În lunile de vară, cînd aici se adună foarte mulți turiști, hotelul devine neîncăpător și atunci, pentru localnici, a închiria devine mai important decît a primi pește.

Eram în ultima zi a vacanței și știu că era într-o marți. M-am trezit prea tîrziu pentru a mai prinde primul autobuz, singura legătură dintre orășel și cea mai apropiată gară — situată la vreo douăzeci de kilometri. Următorul pleca abia spre seară.

Am ieșit din hotel cu gîndul de a face o plimbare. Briza rece și umedă m-a făcut însă să mă răzgîndesc repede și să intru în cafenea de vizavi — plină de mirosul stătut de tutun și de aburii fierbinți de cafea, de fețele aspre și roșii înghesuite pe la mese, de mirosul care ieșea cu fiecare curînt, cu fiecare hohot de ris din gîdejurile pescarilor. Și mai era ceva: simți circumăreșii, care în orice colț al cafenelei se aflau, aveam senzația că-mi ajung sub nas. Am încercat să-mi găsec un loc la ferăstră, să pot privi prin geamurile aburite marea, dar a trebuit să mă mulțumesc cu scribiții cafelei la teighea, în piciorae. Cafeaua era proastă, dar fierbinte. Discuțiile despre înrăutățirea bruscă a vremii, avînd ca urmare im-practicarea pescuitului pe un anumit număr de zile — cite fețe, altele păreri — se purtau tot mai aprins, plătindu-mă.

M-am hotărît să nu-mi petrec toată după-miază în acel loc și am ieșit să mă plimb. Mi-am amintit cum, cu ani în urmă, o fată, vîndu-mi despre acest orășel, mi-a spus că, fiind construit în pantă și de-a lungul țărmului, în orice punct al orășelului există, dacă-ți vei închipui că te arși în mijlocul unei cochilii uriașe și vei căuta să te rotești spre ieșire, de acolo vei vedea marea. Și mi-am amintit de cochiliile imaginare atunci cînd am venit aici pentru prima oară, și de dezamăgirea trăite atunci cînd, la gura primei cochilii, marea n-avut să mi se arate și atunci cînd, pe unele străzi, nici măcar nu-mi puteam construi cochilia, ele fiind prea înguste pentru a mi-o cuprinde.

Ajunsesem deja la marginea orășelului ; mai aveam de depășit douăzeci de metri, și mă așteptam să văd marea. Dar m-am oprit din drept de nisip și apoi plaja făcea un cot la dreapta. Cred că mi se întâmpla pentru prima oară să mă plimb prin acele locuri fără să vreau să simt nisipul de sub tălpi, fără să-l împrăștiu cu degetele, fără să caut să pășesc pe urmele lăstate de alții.

Doar ceată... pescăruși... glasul mării... vîntul... nici un zgomot omeneșc... Și eu...
...Și o femeie în negru, undeva în fața mea, ca o nălucă a mării... Stătea în piciorae, cu fața spre mare. Și-n fața ei din sevăle, deșena. Era o femeie cînd stă cu fața spre marea... Așteptam... Iar ea — doar în rochia subțire și neagră, cu umerii goi... — desena...
S-a făcut aproape seară, cînd, poate terminînd de desenat, a intrat înăuntru și se întoarce spre mine, în mare. O urmăream privind cum apa îi ajunge pînă la glezne, apoi pînă la genunchi... Am încercat să-i fiu nisipul de sub tălpi și-am înțeles taina stergerii urmelor lăstate-ntrinsul : pași se duc, ei nu sint îngropați ! Apoi m-am prefăcut în mare și cu următorul val am cuprins-o de solduri... M-am întors pe

urmă în adevăratul mea trup și am închis ochii, începîndu-mi cum ea se lasă sub apă și cum părul ei lung și blond plutește răsfărat peste rochia subțire și neagră, care și ea, la rîndul ei, trebuie să fi pluit pe suprafața apei. Cînd m-am trezit, că tocmai ieșea din apă... scuturându-și părul ! M-a zărit cînd a ajuns în dreptul șevaletului. S-a oprit, m-a privit o clipă, apoi...
Mi-am amintit, cînd, copil fiind, prietenesele mamei se aplecau spre obrazii mei să mi-i sîrute. Mă întorseam pînă-n virful urechilor și rînd, îmi ascundeam capul în poala mamei. Alteori plîngeam...
...Se apropia... Mi-a întins mîna ajutîndu-mă să mă ridic, apoi m-a întreat : „Tu ești ?” Dar ce poate răspunde un bărbat cînd o femeie pe care nu a mai văzut-o niciodată îi pune o asemenea întrebare ? ! Am vrut s-o întreb : „Cine ?” Adică cine să fiu. Dar am tăcut... Ea repetă întrebarea cînd tocmai ajunserăm în fața șevaletului. Am rămas năucit. Pe hirtie nu erau nici valuri, nici mare, nici pescăruși, nici albatroși... ci jumătate din fata unui bărbat ! ! !
M-am întreat dacă eu sint jumătatea a-cesta ? ! am răspuns.
— Nu ! ! mi spuse ea. Cealaltă ! Cea care încă nu se vede...
Mă așezai la vreo doi pași în fața șevaletului, rugîndu-mă să o priveșc. Ce altceva îmi puteam dori mai mult ? Nici să-mi închipui ceva mai frumos decît femeia — în rochia subțire și neagră, foarte subțire și udă... și moale — nu puteam. Ea în fața mea : în spatele meu, marea. Aș fi dorit să nu se mai termine niciodată acel desen... ca de fiecare dată cînd vă crede că e gata, să vadă că pe fața mea mai apăruse un rid... și încă unul, că o suvită e albă, că părul mi se rărise... Pînă cînd vă trebuia să ne luăm de mîna și șevaletul sub braț... să pășim într-o altă viață — sau într-o altă moarte ? — pentru a-l continua... Sau pentru a-l lua de la capăt ? !
Dar ea se grăbea... Altea jumătăți nedesenate o mai așteptau... Și fiecare dintre ele e „cealaltă”... și-apoi nu vor mai fi ! ! ! Ce tare, ce mult se grăbea...
Mi-a făcut semn să vin lîngă ea. M-a surprins să o gaseșc încă tînără, cînd eu voi fi îmbătrînit de mult... M-am uitat pe hirtie. Desi o jumătate, prima, nu semăna cu... „cealaltă”, cu a mea, întregul chip, puteam să jur că este chipul meu dintr-o foarte veche fotografie...
— Îți plac jocurile ? m-a întreat TÎNĂRA în rochie subțire și neagră.
— Și înainte ca eu să-i pot răspunde, a completat : „De noroc !”
— Da, mai ales acestea ! am spus ca pentru mine.
Ea m-a luat de mîna și îndemîndu-mă s-o urmez, s-a așezat turește pe nisip. Eu în fața ei : în spatele ei, marea.
— Știu eu unul ? m-a spus. Și am să te-nvăț regula jocului. În primul rînd, jumătate, joc e peste tot. Adică nu e numai între noi, ci și în jurul nostru... E peste tot ! ! ! Știi gah ? și fără să-mi aștepte răspunsul a continuat : jocul acesta seamănă puțin cu șahul, numai că aici piesele nu se iau, ci se dăruiesc. Și sint de toate culorile... Ele sint ziele... jumătate, anii... Nici unul dintre noi nu știe cite piese are... Jocul se termină, fie cînd unul dintre noi nu mai are ce dăruia, fie cînd, jocînd, sau chibîcînd numai la o altă masă, celălalt nu mai are cui dăruia...
— Și mîna ar fi vrut să-l începem...
— Dar eu putea ști, că eu și dăruiesc deja toate piesele... Pastrînd doar urmele pașilor ei...
Oare nisipul își poate aminti atitea urme, ale stîncii femeie ? !

gabriela hurezean

Visul unei nopți de toamnă

Precum inima puului de vrabie din cuib aruncat, asa bate omnicul acum, spre dimineață.

Să făcea, în vis, că brandașul întinde ghearele să te sîrtece, alergai pe străzi printre tencacule catifelate de ceață, mereu mai scurta, respirația te lovea ca pietre în glas, alergam pe străzi printre tencacule catifelate de ceață, mută eram și de umbra ta dezveșmintată, fără de apărare eram și mută și cu ochii înăcrîmîți de vis te priveam și nu te vedeam.

Erata

Greșești. Cînd si cînd se află totuși întineric și în vis. Înnooară în visul pe care îl traversai fără grabă ce altceva se putea lumina abt de brusc dacă nu beznă ?

La mal

În fiecare noapte la ora trei cînd somnul te aruncă nemilos în moli rîmii cu degetele încețate în nisipul rece și ud și te gîndești ce bine ai putea să inoți fără aripile acesteia abt de grele.

ion chiric

Dunărea

Zi de zi priveșc Dunărea și aștept să apară din valuri o formă de foc tîind curgerea apei, poate inușii sufletul fluvului.

Ei, zeul Donubiu, urcînd din adînc direct în zbor, delin de floară, pîrște cînd și cînd melegurile noastre cutremurat de iubire și dor.

O dată să-i văd chipul, numai o dată, clocotînd în izvor, chipul cu cerul fluvii și timpul se luminează în infinit.

Zi de zi priveșc Dunărea cum priveșc obrazul bătrîn al mamei, zi de zi îi ascult glasul care mi se pare al neamului.

Stare

Mă trezește noaptea cugetu-mi în flocări : cine mi-l aprinde, cum să-l sting ? Stou și-l ascult cum murmură cuvinte idei despre ființă, cîntec de lupă, cum cheamă pe nume oameni necunoscuți de parcă ar stăpîni marginile lumii. La lumina lui nu mi-i deloc cald. Cine mi-l aprinde e de dîncolo ? Cu flacăra urii, cu-a iubirii văpoie !

Miez și coajă

Am rîvnit ades alt chip umilindu-l pe al meu, zicîndu-i coajă, scoarță, inveliș, mască de plîns, am rîvnit altă statură și alt pas — unduire, vorbă a trupului — și-au fost ceasuri cînd desănușide ca o altă piele mă cuprîndea, dar alt suflet și alt cuget — nu știu cum, nu știu de ce — niciodată nu mi-am dorit.

Jumătate de lacrimă

Tot mai greu te apasă talpa cerului, sub greutatea luminii tot mai mult te afli încovalat, țî-e frig în cămașa de piatră a zilei ca și cum de moarte rînit, print-un crîng de crîni te-ai bîri însingurat, e liniște în lacrima ta dar ce zgomet apocaliptic poate să facă singur cuvîntul liniște, e liniște în lacrima ta și jumătate din ea se află sub pleoapă la mine, și jumătate din piînsul tău îl ping eu.

Joc de toamnă

Ziceam că toamna te-a rîsfrînt în frig și eu eram tot de păsări căldătoare, eu eram furtuna care îți stingea păsările, una cite una,

Ultima pasăre apoi mai pilpiia în virful cataragului tremurător și eu eram furtuna și tirama eu eram iar tu erai cea de pe urmă pasăre ajunsă în țările calde.

Eu eram țările calde.

Sentimente

Duc cu mine sentimente de-nmulțit, sentimente fierbinți, dar cu aripi neîncercate, asemenea unor bulbi cu zberi de inimă, asemenea ochiului prin care ies dorințele, asemenea vocii fecundate de strigăt.

Vin cu voi pecum grădinarul cu răsădurii la oraș, precum pomiculorului cu puișii de meri sau de cașii.

Dacă mai aveți vreun loc gol în suflet le puteți răsădi.

Cine vrea, cine dorește, am sentimente de tot felul, de-nvăluire a voluptății roz-galbene, de hăitire a cugetului circotat, de deschidere spre dragoste a inimilor reci, sentimente de pistol sau de cîrțit, de trîrire a vieții de copac sau de iepure, de îndurare pentru cel singur.

Cine vrea, cine dorește, duc sentimente de tot felul, flăcări fără foc, vîzurl fără ochi, pipăiturl fără mîni, exclamații fără gură.

La puteți planta și în aer liber, în afara sufletelor, la marginea de șosea ! Un crîng de emoții într-un pustiu poate fi o școală de educație pentru șacalii și nu vă ferii de sentimente orfane, două, trei la un loc pot aminti de un om viu.

Carii

Sub gîndurile pe care le spun ființa mea hrînește mereu alte gînduri.

Dacă vîntul bate dinspre tine inima mea devine un aerostat Nu vedeți cum otim ?

Dacă luna pătunde în sufletul meu, cînt o primejdie de înec.

Sub gîndurile mele clipocește uneori miresma trupului tău.

Chagall

Zboară o scîndură prin aer mereu zvîcnind de un capăt ca o pirghie o destinului.

De cite ori

de cite ori mă jădăie înălțimea zborului gîndurilor te văd căutîndu-mi intrările în suflet.

plastică

Am descoperit tîrziu arta lui George Filipescu, și atunci fragmentar, într-o direcție care părea să constituie pentru însuși autorul el un fel de „violon d'ingres” — ceramica. Cunoșcîndu-i ulterior desenele și pictura, am avut revelația unui contact cu un univers plastic descîns din atmosfera marilor genezere. Viziunile picturii lui o desăfășurare spasmodică, de mîgînă în trecut prin atenție și succesive arderi — devine, astfel, un element de suport foarte docil pentru căutările exersate altmînter de artist în materia pastel colorate, a hirtiei, cartonului sau cînașului. Tehnicile a sgrafitto și-au găsit în materia ceramică mediul ideal de concretizare. Privînd, în retrospectiva organizată sub auspiciile generoase ale Muzeului de artă al

Portret tîrziu

Republicii, excelenta serie de desene ale artistului, grupată într-o panotare de sensibilitate plastică, nu pot să nu constată filiera directă existentă între aceste „fișe de atelier” și întreaga iconografie ce ornează piesele ceramice. Trezînd analiza culorilor, raportările sint la fel de evidente, pinzele existente în vecinătate pledînd pentru unitara exprimare stilistică a artistului, pentru picturalitatea lui structurală, chiar dacă materialele folosite diferă atît de mult între ele. Restrîngîndu-se, totuși, la acest domeniu, pictura lui George Filipescu este dominată de problemele construcției plastice, ale delimitării unei vizituri plastice și mai fidele sistemului de idei — filosofice, morale, estetice — care a alimentat, de regulă, demersul creator al artistului. Aceste viziuni se ordonează, în principiu, pe două coordonate fundamentale. Una, legată de strîpunerile de profunzime ale spațiului, înțeles ca o dimensiune a cosmicului, locul de fiintare a spiritului și a tot ceea ce e de el aparținător. Cealaltă exhibă e-negurile teluricului, ale materiei fecunde, regeneratoare, matricea supremă a vitalității, în care pînă și moartea se definește tot ca o ipostază a vieții. Ciclurile dominante ale întregii sale

opere plastice se divid între aceste două mari categorii, sînt existențiale — Spații și Pînăntal — teluric-plastic. În termenii unei expresive alegorii plastice, o asociată de o densă spiritualitate artistică.

Multe dintre lucrările, speranță re-inerabile se revendică, la o analiză mai atentă, celorlalte surse existențiale — „Spații și Pînăntal” — teluric-plastic. În termenii unei expresive alegorii plastice, o asociată de o densă spiritualitate artistică.

Multe dintre lucrările, speranță re-inerabile se revendică, la o analiză mai atentă, celorlalte surse existențiale — „Spații și Pînăntal” — teluric-plastic. În termenii unei expresive alegorii plastice, o asociată de o densă spiritualitate artistică.

Multe dintre lucrările, speranță re-inerabile se revendică, la o analiză mai atentă, celorlalte surse existențiale — „Spații și Pînăntal” — teluric-plastic. În termenii unei expresive alegorii plastice, o asociată de o densă spiritualitate artistică.

Corneliu Antim

muzică

O seară de concert este (sau ar trebui să fie) un moment deosebit prin starea de grație a actului artistic, prin programul și interpretii săi. Concertul ce a avut loc de curînd în sala Radio-fuziunii Române a atras atenția în mod special, devenind un eveniment al stagiunii prin nouătea, tinerețea și calitatea deosebită a interpretilor, într-un program de un interes aparte.

Cîntul „Anotimpurile țării” de Claudiu Negulescu, prezentat în primă audiere, este constituit din trei cantate pentru tenor, cor de copii și orchestră pe versuri de Constantin Cișcan („Anotimpurile țării”) și Nicolae Dragos („Eterna, de ne-nvîns, limba română” și „Drumurile Unirii”). Linii melodice ample, generoase, armonii corale aerate, sensibilitate și dramaturgie s-au regăsit în aceste lucrări în care corul „Vocea primăverii” și tenorul Ionel Voineag au dat întreaga măsură a valorii lor artistice.

Concertul nr. 1 pentru vioară și orchestră de Wieniawski a constituit, de asemenea, o nouă, fiind, oarecum, o primă audiere bucorănească (a fost cîntat, cu mulți ani în urmă, de Virgil Pop), datorată tînrului și foarte talentatului violonist Gabriel Croitoru, care a pus la dispoziția formației or-

Talent și tinerețe

chestrale întregul material necesar. Extrem de dificil, poate mai interesant chiar decît celebrul Concert nr. 2, Concertul nr. 1 de Wieniawski aduce în paginile sale strălucirea științivitoare a melodiilor lăutărești, pasiunea și profunzimea trăirilor romantice. Teme lirice se lîmbînă cu pasaje de mare virtuozitate ce solicită interpretul permanent, Gabriel Croitoru confirmînd, în evoluția sa, complexitatea și maturitatea unui artist aflat în plină ascensiune artistică. Stăpînind o tehnică instrumentală fără fisură, tînrul violonist dispune de o paletă expresivă diversă, cu infinite valențe de sensibilitate și ardență.

La pupitrul orchestrei, un tînr dirijor, George Costin, afirmat în ultimii ani ca un foarte interesant șef de orchestră ; concertul din acea seară l-a recomandat ca un artist profund, cu o gestică eficientă și elegantă, fără nimic decorativ sau contrafact, cu o deosebită capacitate de înțelegere și tălmăcire a partiturilor, cărora le-a conferit o identitate proprie. Dacă în primele două opusuri orchestra a acompaniat cu precizie evoluția solistică, realizînd un dozaj echilibrat, în Simfonia a IX-a de Șostakovici, George Costin a făcut ade-

vărate demonstrații a valorii sale ; de mult nu a mai sunat Orchestra Radio atî de omogen și curat (în special partida de suflători), atît de rotund și expresiv. Desfășurări în planuri ample, momente de gravă meditație și adîncă introspecție au contrastat cu umorul caustic, incisiv din părțile extreme. Concepută în cinci părți, ca „o mică piesă veselă” (cum afirmă autorul), Simfonia a IX-a se distinge prin puterea de sugestie a muzicii, prin secvențele posibile programatice care se derulează în imagini de o concretețe aproape vizualizantă. Stilul clasic în care este scrisă, buna dispoziție ce o străbate, o apropie, de multe ori, de celebra Simfonie clasică de Prokofiev, și ea o genială glumă muzicală.

George Costin a știut să reliefeze aceste tinte de culoare ce dau farmec și strălucire paginilor gîndite de Șostakovici, riguroasă, inteligentă și știința sa dirijorală reușind să impună orchestrei, care a realizat o variantă interpretativă deosebit de interesantă și originală a acestei lucrări cu semnificații și sensuri nebănuite.

O primă audiere românească, o restituire de preț a unei lucrări din marea literatură universală, o tălmăcire de referință a unei pagini simfonice de o frumusețe aparte, datorate unor interpreți tînrși sau chiar foarte tînrși, de o valoare incontestabilă ; entuziaștii copii din „Vocea primăverii”, mult dotatul tenor Ionel Voineag, violonistul Gabriel Croitoru, detînat al unui impresionant palmares internațional, și dirijorul George Costin, o certitudine a școlii dirijorale românești.

Anca Florea

Cenaclul «Luceafărul»

CRONICĂ (XI)

Ședința din 3 noiembrie 1988 a cenaclului revistei „Luceafărul”, desfășurată ca și celelalte în aleasa ambianță a Muzeului Literaturii Române, se deschide cu urările de bun venit adresate de poetul Aurel I. Zăinescu, proaspăt întors dintr-un concediu de toamnă (nici o legătură cu viziunea, cum aveam, vai, să constatăm), după care este anunțată „ordinea de zi”: poezie — Brîndușa Casandra Mircea și Dan Pleșa; proză — Ion Munteanu și Ecaterina Preda; se cade de acord ca discuțiile să se poarte separat pentru poezie și pentru proză. Iulian Neagu, care s-a ocupat împreună cu Nicolae Georgescu de organizarea ședinței, îi prezintă succint pe cei doi viitori poeți, elevi în clasa a XI-a al unui liceu bucurestean, doi dintre numeroșii tineri talentați, apropiați de revista „Luceafărul”, și-i invită să citească. Ceea ce se și întâmplă. La cuvântul apoi prezătorului Adrian Costache care observă la Dan Pleșa tentația ludică și muzicalitatea, dar mai puțin resortul cel adine al conștiinței poetului. În versurile Brîndușei Mircea l-a surprins (se înțelege că în chip plăcut) capacitatea de abstractizare metaforică în încercarea de a construi un univers poetic. Citează câteva imagini deosebite și conchide manifestându-și încrederea în destinul poetic al celor doi tineri. Vasile Bardan recunoaște (este criticul) arpa „talentului” în poeziile Brîndușei Mircea, care, după părerea sa, își filtrează expresia, este o cere-

brală, în sensul că nu e sentimentală. Salută curajul poetului de a încerca, ca poezia „Corn de melc”, o replică la cunoscutul poem barbian. La Dan Pleșa, remarcă muzicalitatea, influența lui Nichita Stănescu și-l definește ca pe un sentimental, care lasă cuvintele să-l poarte unde vor. „Este mult Nichita Stănescu în versurile Brîndușei Mircea — spune criticul Radu Comănescu — și anume, în capacitatea de a simți abstractul la nivel fizic. Nu este, totuși, o pastilă, ci o modalitate poetică asumată, care trebuie judecată după modul cum va evolua. Poeziile lui Dan Pleșa se opresc la alegorie, fără a face pasul, așteptat, către simbol. Așa încât totul rămâne elevat, banal, efort demonstrativ. Pentru Valentin F. Mihăescu versurile citite sînt notații lirice în umbra lui Nichita Stănescu, scrise cu un bun meșteșug, fără însă a se constitui în univers poetic. Starea dominantă este aceea de așteptare indefinită, specifică versului. Poetul Pan Izvoreanu face o încercare de analiză pe text a versurilor lui Dan Pleșa și descoperă în ele incertitudinile adolescenței, schița unui univers panneristic, de esență blagiană, descriptivism, unele notații de factură japoneză. „E puțin pentru început — spune poetul — dar există și mijloace și intenții poetice.” Poezia Brîndușei Mircea, iscată de aceeași vîrstă, l se pare cu o treaptă mai sus, căci încearcă esențializarea frisonului poetic, cîștigarea puterii de abstractizare. Constant Călinescu găsește multe simțăminte în versurile citite, dar și tensiune deosebită, de sorginte expresionistă. La Brîndușa Mircea, generată de opoziția romantică deparie-apropie, la Dan Pleșa. E convins

că vom mai auzi de cei doi tineri poeți. Aspră, foarte aspră, poeta Carmen Firan se arată îngrijorată de lipsa de originalitate a celor doi, ca și de absența formulei poetice. Versurile Brîndușei Mircea sînt fără emoție, prețioase, iar Dan Pleșa este sărăcăcios și tentat de facile jocuri de cuvinte. Un tinar (n-am reușit să-l notez numele) ține să facă o declarație subiectivă în legătură cu Dan Pleșa, arătînd atenția asupra „ardorii interioare”, asupra relației hotărîtoare între poezia citită și personalitatea celui care a citit-o. „Dan Pleșa, zice tinarul, nu scrie, ci trăiește”. Sigur că da, însă... A. I. Zăinescu încheie dezbaterile asupra poeziei, observînd că avem a face cu încercări poetice, denotînd disponibilități pe care cei doi tineri ar fi să le ia în răspundere. Le urează succes și-l dă cuvîntul lui Iulian Neagu, care îl prezintă pe Ion Munteanu, din Sfîntu Gheorghe, fost profesor de filosofie, apoi metodic. A debutat cu proză în „Luceafărul” și într-un volum colectiv. Scrie și poezii, dar, mai ales, o proză realistă, cu observație exactă, interuptă de metaforă și impregnată de un umor, cum se zice, sănătos. Citește Ion Munteanu, apoi același generos susținător al talentelor tinere o prezintă pe Ecaterina Preda, profesoară de matematică de la Școala „A. C. Cușigău” din orașul Editura „Junimea”, scrie și versuri. Iulian Neagu i-a compus și o prezentare scrisă, un portret interior, bazat pe impresii de lectură de la „Post restant”, care se încheie cu afirmarea că ne aflăm în fața unui mare talent. Sala frează, citește Ecaterina Preda și urmează discuțiile. Adrian Costache e de acord, în urma

lecturii, cu prezentarea făcută prozatoarei, care scrie modern și impresionează prin virtuozitatea schimbărilor registrelor temporale și prin calitatea stilistică. Perceperea realității de foarte aproape dă naștere unui halou fantastic, iar ironia relativizează pozitivismul detaliului realist. Uneori apar neologisme care nu se întrezăresc fericiți. La Ion Munteanu, vorbitorul remarcă disponibilitatea stilistică și umorul, aplicate însă unei substanțe vetuste. Și pentru Radu Comănescu proza Ecaterinei Preda se ridică la nivelul prezentării făcute. Povestirea citită se susține, dincolo de virtuozitatea stilistică, pe tensiunea gravă între ideal și realizarea practică a acestuia. Deși întâmplare, relatăta e frecventă în proza contemporană, Ecaterina Preda reușește să-i acorde sensul superior al unei drame existențiale majore. Proza lui Ion Munteanu i-a plăcut deopotrivă. Prozatoarea meditează asupra convențiilor stilistice și narative, le discreditează dar, totodată, le utilizează. Este vădită formula bogheșiană și remarcabil umorul, înțeles ca reflecție asupra sensurilor. Valentin F. Mihăescu se declară în imposibilitatea de a-l contrazice (deși ar fi vrut) pe Iulian Neagu, admiră neașteptata virtuozitate stilistică a prozatoarei și subtilitatea trecerii de la comic, prin grotesc, către tragic. Proza lui Ion Munteanu i se pare bine construită, dar minată de un umor indolenț și tiranizat de modele celebre. Proza lui Ion Munteanu conține credem Nicolae Georgescu — intenții polemice, mai potrivite însă pentru o abordare de tip eseistic. Personajul narator nu uită, ci este

uitat. De aici ar fi putut ieși un bun eseu, dar nu proza, căci în domeniul artei cuvîntului Ion Munteanu mai are mult de lucru. Ecaterina Preda — zice Nicolae Georgescu — este o revelație, deși unele lungimi din proza citită puteau să lipsească. L-a contrariat plăcerea aproape maladiivă a descrierii aspectelor grotesci, a sesizat o anumită verbositate paralizantă și-i recomandă prozatoarei mai mult să scrie fața de personaje și lucruri mai aplicat pe cuvînt. Marin Marian spune ceva, din care cronicarul onest poate deduce (cu efort) că lui Ion Munteanu i se repropune așezerea la modele străine și că vorbitorul se bucură de a fi fost prezent la lectura prozei Ecaterinei Preda. Constantin Călinescu consideră că prozatorul e foarte inteligent, dar exclusivist în folosirea personajelor. „Fata” (Ecaterina Preda n.n.) e o parodie și are umor. „Aș asculta-o mereu!” Chestie de timp. Pan Izvoreanu, foarte scutit, definește drept parodică proza lui Ion Munteanu și bine scrisă, descendența Hortensiei Papadat Bengescu, povestirea Ecaterinei Preda. „S-ar părea că proza a luat avans azi asupra poeziei”, observă A.I. Zăinescu, înainte de a-l felicita pe cei care au citit, de la mulțimi celor care au luat cuvîntul, celor prezenți și, mai cu seamă, gazdelor noastre de la Muzeul Literaturii Române. Au lipsit Fănuș Neagu, Mircea Micu, Gheorghe Pituț, George Alboiu. Pentru prima oară în cenaclu, poetul Ion Zubășcu.

A consemnat V.F.M.

brîndușa casandra mircea

Stingere

Involburarea metalică a voinței
vislînd între culele timpului,
risipire eretică
pulsînd aproape,
sub fire crîncene de atîta piatră,
ultima zvicnire,
frîngerea arcului
dinaintea
ultimei săgeți
plauzibile

Cit

Cit de mult să mai așteptăm
dizolvarea oglinzilor
ca să uităm cum sună
aerul dinlăuntrului cel mai adînc
al nostru

cit, cită involburare să închidem
în graba de a uita
culoarea secundelor

cit de repede-invîrtind
e pămîntul

să nu ni-l mai putem
ține
în carne și oase

cit mai adîncăm
coborîrea la ceruri

Corn de melc

Melcul ieșise în lumină
și cornul său dospise într-odată
încît labirintul fraged de os
și l-a rupt sîsîi.

și dintr-odată
cornul de melc s-a trezit
singur, nedorut cu altele
decît cu simțul că există

cornul orb,
cornul surd
gîndul corb
trup absurd

orică apăsare i se răsucea
înăuntru,
înălțînd aerul
cu luncarea propriei soale
imagini nevăzute

că deodată s-o pierdut
osul lung neînțepit
melcul surd
orb de un corn
de altul surd

trup absurd

Post scriptum

Mai sint de spus atîtea
și nimic.
Se impietesc
într-un sfîrșit etern.
Poate voi termina
Scrisoarea
La noapte, cînd cuvintele
Sînt de prisos.
Șfîrșitul se apropie
De infinit.

Mai sint atîtea de spus...

Păsări rănite

S-o spart în cioburi
o pasăre
deasupra zăpezii infinite
și cîntecul
s-a scurs
într-o clepsidră.

dan pleșa

Marină

Ți-e buza plină de alge;
înțirina să se-nțelepe
cînd valul ni se sparge
de tîmple.

Glezna ți s-a relungit
în unde,
iar pîrîu-ți nesfîrșit
prin ape se ascunde,

Pielea ți s-a topit
în mare,
string în bratu-mi împlinit
un pumn de sare...

REMEMORĂRI Unicul Nichita

ninge liniștit și bogat în noaptea
această și nu pot dormi și mă gîndesc
la Nichita. Mi-a dat cineva un tele-
fon, mai sferă seară, întrebîndu-mă
dacă n-aș vrea să vin la o întîlnire cu elevii
noștri. Mă gîndesc, să le spun „amintiri”
despre autorul Necuvîntelor.

Nu sînt un bun vorbitor, n-am darul orato-
riei pe care Nichita îl avea și-l folosea cu fer-
voare și grabă și nerăbdare, ca și cum i-ar fi
fost teamă că trece timpul și el nu va avea
de terminat de spus tot ceea ce ar fi vrut să
spună. Cînd ostenea (dacă ostenea) se punea
la dictat poezii. Mîna ochii lui albaștri cu voa-
late sclerilor ironice nu orivea nicăieri decît
într-un punct numai de el văzut și începea să-și
„scanteie” versurile însoțind cuvintele cu gestu-
lății largi de actor.

Am scris despre el mult și uneori cu o anumită
superficialitate (fîmîi mi-au reproșat că am scris
prea mult) înspăimîntat de pierderea uitării și
lăta că acum, în această noapte de plumb și in-
somnie, mă gîndesc cîte notiți n-am pulverizat
împreună, eu ascultîndu-l și el vorbind sau im-
provizînd. Și mă gîndesc că sînt poate prin-
te puținii amici care nu detin nici un ma-
nuscris de la el.

Dacă ce-a plecat brusc și fără să-și ia rămas-
bun de la nimeni, într-o noapte de decembrie
de acum cinci ani, au văzut zeci și sute de
versuri inedite. Le avea răspîndite peste tot, le

dăruia prietenilor și necunoscuților, nepăsător,
risipitor și cu bucurie. O singură dată l-am
auzit exprimîndu-și dorința de-a recupera „un
sac” cu manuscrise abandonate undeva în Co-
roveni, în locuința unui ins ce l-a răzduit o
vremelă (am uitat numele aceluia ipotetic posesor)
și care era, printre altele, numismat. L-am
propus în repetate rînduri să mergem să le re-
cuperăm dar, din motive pe care nu mi le-a ex-
plicat nicodată, refuza blind dar hotărît o des-
cîndere la acea adresă în care a locuit cîteva
luni.

Am fost cu el într-o toamnă, în Tara Zarandului,
într-o comună, de fapt un sat pierdut pe
spinarea dealurilor și-am tras în casa unui in-
giner silvic. Două zile și două nopți, cu mici
pauze de somn și preumblare prin aerul de aur
și umbrile cu sutele — nu te lătră cîinele. / În
țîi inimile-afară. / Imi țîi inima în seară, trupul
meu o înconjoară, / Pomule, copacule, / ai
inimi cu mîle / și umbre cu sutele — / nu te
lătră cîinele. / Numai inima mea-una / într-una
mi-o lătră luna. / Dar cînd toamnă dă în iarnă,
vremile fi se darnă / de din verde către gal-
ben / cum văzui la domnul carpén, / Numai
inima mea negră / necăzută și-n-treacă.”

Atunci, fermecat de liniștea nefirească a mun-
ților, de albul stergărilor de in, de gustul de
simbură amar al răchii de cîires, a propus să
rămînem definitiv în acel sat ocrotit de dealuri
și să ne angajăm în unul din posturile admi-
nistrative. (Întreba cu insistență și naivitate lu-
crașii din țară, zîmbind și zîmbind.) Pe prima
oară de cînd ne știam, am făcut un concurs de
improvizitate. Era și poetul Gheorghe Pituț cu
noi și totul se înregistra pe bandă de magne-
fon și ne chinuam să ținem pas cu năvalnic
cîntăc dacă nu ai nevoie curviva de un notar
bun. Da aceste întîmplări mi-am amintit în noap-
tea în care nu pot să dorm și nînce bogat și
linistit și eu mă gîndesc la Nichita și la ver-
surile lui risipite în lungile ore ale insomniei
sale.

Și-i rog pe cel amintit mai sus, în caz că vor-
citi vreo dată aceste rînduri, să citezeze ver-
surile dictate mai demult și să le trimită pe
adresa revistei literare spre a nu ră-
mîne necunoscute celor care l-au iubit de ma-
rele și insomniabil poet.
Nu pot să dorm în noaptea deosebită de decem-
brie și nînce bogat și mă gîndesc la Nichita...

Mircea Micu

ecaterina preda

Nunta lui Benedict

Cînd a deschis ochii într-o văzută stîncă
ca o zădărnă împieșcă, cel de jos, cel de
răsă. Farfuria murdară, pete proaspete de gra-
sime pe fața de masă, peseme o folosise drept
servet, ce curios, se știa un individ manierat
și totuși amprentele erau ale lui, uite, degetele
îi sînt încă cleioase, și gura, mai ales gura,
dînu-i s-au sudat între ei, cel de jos, cel de
de sus, un rest de sălviă sleită îi curge prin
barbă. Un pehar bont în care cineva, cu sigu-
ranță că el. Încetise o țigară vinată, fără fîră.
Vede peretele din față, coscovit, cu zugrăvea
dijnașă, urma enormă, cu scorburi în locul
unde stătea de obicei lampa de gîti, calan-
darul ortodox cu cele douăsprezece coloane
temporale, ferestrele dinspre ogrădă mascate
pe jumătate de cerpe albe ca niște mutre de
bandiți. Privirea crește, se implantează în pie-
nătura din jur, vislește prin zădărnici, în căre
se împiedică de două fire trăcănate încheiate
sordid într-o duliă neagră.

Lăutarii mînică liopăit. Rastel improvizat,
un scaun adăposteste instrumentele. Benedict
lăsa capul pe spate și închide ochii, dar moare
treceuse, o via, gîndeste, simte viertur, un
el constigios ca personalul unei uzine de ar-
mament. Încearcă să-și amintească măcar ceva.
un amănunt de dinainte de leșin, însă nu reu-
șește, unitățile de memorie căzuseră în timpul
scului evenimentelor anterioare pierdută din
meseuna temporală, o imagine îi revine sic-
tor: o oală cu porumb fier, alături o strachină
cu sare grunjoasă. O femeie scoate știuleții cu
furculița din oală și îi presară cu sare. Unul
peur el, unul pentru ea și lărași unul pentru
ei, unul pentru ea și lărași unul pentru
ei, unul pentru ea și lărași unul pentru
ei are culoarea lămnului, fusia cu naturii în
față, neglijent sau poate cochet deschelat, des-
coperă pe jumătate coapsele subțiri, bronzate
uniform. O femeie ca oricare alta, frumoasă,
abiată după un marjaș timpuriu, înțel, cu in-
tîmpările verzi, arșiță terburii pigolite. Nînce
lăuntric, nimic memorabil. Atunci de ce min-
caseră împreună porumb? De ce-i privește pe-
cioarele neimplinite și lungi de culoarea le-
mînușii? De ce-și amintea toate acestea, de parcă
înținea lor s-ar fi consumat cu numai cîteva
minute în urmă? Să fi greșit undeva? Excus!
ea nu era Ea, așa cum nici cea de acum nu e
Ea. Despre Ea știa totul. Îi calculase data nas-
terii, ora morții, înălțimea, deschiderea brațelor,
ce boli o pîndesc, ce primejdii ziele fecunde,
cîntecul stăris, zîmbul ei, zîmbul ei, cu ghinion,
îi cunoștea esecurile și realizările, viitorul ei,
o însurire de distribuții și mișcări stelare acce-
sibile unei singure minți, mîntea lui. O aștepta
în fiecare marți, așa fusese hotărît, să o cu-
noască într-o marți, o aștepta decît în fiecare
marți în biroul său de funcționar mărunț, o a-
ștepta în timp ce-și bea cafeaua, înainte și după
gustarea de prînz, nu intra femeie să nu tre-
sară, să nu se ridice servil, să nu-i ofere un
loc, să n-o treacă printr-un filtru de întrebări
camufla de povestitoare hădă vierdante, me-
reure altele, preparate săptămînal, interogatori
sufocant de palavre se derula invizibil ca un
fir de nisip în tivul unui haț de plajă. În
ziua în care fata aceea scundă îl înmînașea fîșu
cu datele personale, biroul său luminaș se ră-
vănta lui. Cîți de cîteva ori rîndurile dactilo-
grafiate, scotoci prin sertare, scoase tablele,
compară, totuși creioane, apoi se apropie de ea
și în clipa următoare deveni frumos, nebulzi
am momente de strălucire celestă, atît de fru-
mos încît fata se trase înapoi. Totul cu ghinion.
Compatibilitate absolută. Societate magistrale
înține pe cîteva coli se încheiau formidabil. Zo-
dicele erau de partea lor. Bioritmuri, aștri, la
fel. Registre maniace confirmau afinitatea. El
a vorbit înțel, ea a continuat să-și scoarbă din
ochi, a cerat lăutarii, în căstorie, și n-a ar
fi vrut el, nu, lui îl era indiferentă persoana

în sine, ci că așa s-a hotărît cu mult înainte
de a se naște, de la începutul începutului adică
sau mai corect, dintr-o existență atemporală
circumscrișă lor, în fine, n-avea sens să-și bată
capul să explice unei ignorante, toți erau igno-
ranți cu excepția sa că o iubea și cînd n-o
iubea, oricum important era faptul că o iubea
exact pe ea, că o gășise relativ ușor — nici
un impediment de natură geografică sau rasială, că
se va lega imediat pentru toate viețile anterio-
are și posterioare. Fata consimți, bărbal brun
și pîntecos îi plăcea, o speriașe nîtel, o drept,
dar ce importantă mai avea, n-o ceruse nimeni
pînă atunci și nici nu spera s-o ceară și al-
cineva, consimți deci. Benedict o îmbrățișă, ea
plîns discret cu nasul în puloverul lui.

În stînga se iscă un hohot gros, urmează al-
tul acut, de femeie, de la celălalt capăt al me-
se o palmă țînește autoritar deasupra bor-
duri de capete.

— Liniște !!! Benedict nu-și recunoaște vocea,
întensionase să strige, dar glasul îl minți,
porunci sopțite înfăptuirea emoțională con-
densată forțat confesiunilor o densitate
miloasă, mesenii nu tresărită, ci se mișcă
ră în pîcia celor cîteva sunete. Mutre cunoscu-
te. Mutre antipatice.

Complice înserării, becul roscovan pătează
fetele cu umbre. Benedict se simte puternic,
trupul lui țînjea de mult după acest nimb de
personalitate virilă, el însuși se înalță pe pi-
cioare, sus de tot, aproape că atinge cu fruntea
coaceșă spîrtă din tavan, și înțelege că moar-
tea de dinainte nu fusese întîmplătoare, acu-
mulase energie dintr-un univers mental inace-
sibil în stare de veghe. În sfîrșit dorește s-o
privească. De această dată se știe în stare s-o
privească. Nu și-o amintește. E curios, într-ade-
văr curios, nicodată n-a fost atît de curios,

Grafică de Natalia Miculescu-Florescu din
expoziția de la Galeria municipiului

Întorce capul, dar nu-i privește chipul, ci pi-
cioarele, cam plînuțe, cu genunchii apropiați și
coapse late, depășind dizgrațios marginea scau-
nului. Le-ar fi preferat subțiri, și lungi, și de
culoarea lămnului. Sau nici măcar așa. Urge-
lent peste rochia drapată cu tul. Din cauza voa-
lului și a gîtului prea scurt pare cocșată. Poate
chiar e. Mireasa zîmbește mirelui. Mirele e el.
Mireasa are incisivi puternici, osul e atîns pe
măchie de puțoziclene, un stomatolog de du-
zină îi restauera în pripă. De sub buza cîră
scapă roșu, umed al gingii. Benedict e scribit,
îi întoarce spatele lat cînt un sfîntier, se urcă
pe scaun, îndoaie genunchiul, ezită, apoi strecoa-
ră virful pantofului între solniță și salietară.
Mireasa îl agără tîmbl cu arătătorul de mîinecă,
trage de două ori, ușurel, să n-o vadă ceilalți,
pe urmă îl suflă alarmată, făcîndu-și paravan cu
palmă gurii.

— Dă-te jos, ai înnebunit?
— Mesenilor le place scena. Se destînd. Aplau-
dă. Muzică, promeste Benedict, de această
dată creștetul atinge cu adevărat tavanul, mu-

Poetul

— Nichita era blond și frumos ca soarele.

— El era o Alma Mater pentru toți poeții încă
nerecunoscuți.

— El recunoștea cel puțin săptămînal genul
unui dintre aceia.

— Nichita iubea oamenii și omeniara; el ura
numai nimicul, adică absența omeniilor.

— Cel mai mult poezii rîvnesc să scrie în
turnuri sau în temple.

— Nichita scria în vacarm. Casa lui Nichita
era mai aglomerată decît Gara de Nord; era
adică o gară universală.

— Pe Nichita îl învidiau cei mai mulți, dar el
nu-i învidia decît pe cite unul care putea să tacă.

— Nichita a rîvnit ca poezia lui să fie o ener-
gie liberă, adică un zbor paralel cu lumea.

— N-a existat nici un om cunoscut de el,
cărui Nichita să nu-i aducă laude.

— Nichita dormea numai în pauza dintre două
cuvînte, pentru că altfel nici n-ar fi avut loc de
soma.

— Nichita era un izvor, o pădure, un fluviu,
un ocean; el era atît de prezent încît fereastra
casei i se deschidea singură să intre timpul în
toate cuvintele sale.

— Nichita era o noapte bună și instalată de
vară.

Gheorghe Pituț

zică, nu se aude? Cineva întonează fantomatic
cu o notă, ca și cum ar zîmbi și zîmbi
coala de hirtie, cîntecul lipsit de rezonanță și
combă, cîntărețul gîlgiie frenetic dintr-o stîncă
neînțepită, analizînd retrospectiv eşecul. Acus-
tica-i de vină, don't see. Atunci altceva. Tangou?
Tangou. Să urce și mireasa, scandează mesenii.
Benedict, aproabă, aproabă, aproabă, aproabă,
ce nu? Își suflează rochia, un picior bont pipăie
tăbia scaunului, deplasarea pe verticală se do-
vedește dificilă, încește, scaunul se dezechilibrează,
mîinile rețeauă aerul. Sabina se amuză.
Aburi de nis potol. Nunta n-are mai avut loc.
Benedict ar fi îmbrăntit așteptînd spuma oferită
lui de puteri martiale. Așa s-au distrat și ei
puțin. Au mîncat, au băut, au dus farsa la delir.
Sabina se joacă încercînd să ridice scaunul
gol cu degetele piciorului drept — plîngînd ară-
mă și plîngînd, înțel, înțel, înțel, înțel, înțel, înțel,
dăți rotunjesc pupa, coapsa se bombează. Prînsi
într-un cîmp străin deosebit de puternic, nervii
lui Benedict se contractă spastic. Un gînd periferic
încearcă să reabiliteze trupul lînar de
culoarea lămnului adus peste oala cu porumb,
într-un hotărît. Pentru prima dată în viața sa,
Benedict ar fi îmbrăntit așteptînd spuma oferită
lui de puteri martiale. Așa s-au distrat și ei
puțin. Au mîncat, au băut, au dus farsa la delir.
Sabina se joacă încercînd să ridice scaunul
gol cu degetele piciorului drept — plîngînd ară-
mă și plîngînd, înțel, înțel, înțel, înțel, înțel, înțel,
dăți rotunjesc pupa, coapsa se bombează. Prînsi
într-un cîmp străin deosebit de puternic, nervii
lui Benedict se contractă spastic. Un gînd periferic
încearcă să reabiliteze trupul lînar de
culoarea lămnului adus peste oala cu porumb,
într-un hotărît. Pentru prima dată în viața sa,
Benedict ar fi îmbrăntit așteptînd spuma oferită
lui de puteri martiale. Așa s-au distrat și ei
puțin. Au mîncat, au băut, au dus farsa la delir.
Sabina se joacă încercînd să ridice scaunul
gol cu degetele piciorului drept — plîngînd ară-
mă și plîngînd, înțel, înțel, înțel, înțel, înțel, înțel,
dăți rotunjesc pupa, coapsa se bombează. Prînsi
într-un cîmp străin deosebit de puternic, nervii
lui Benedict se contractă spastic. Un gînd periferic
încearcă să reabiliteze trupul lînar de
culoarea lămnului adus peste oala cu porumb,
într-un hotărît. Pentru prima dată în viața sa,
Benedict ar fi îmbrăntit așteptînd spuma oferită
lui de puteri martiale. Așa s-au distrat și ei
puțin. Au mîncat, au băut, au dus farsa la delir.
Sabina se joacă încercînd să ridice scaunul
gol cu degetele piciorului drept — plîngînd ară-
mă și plîngînd, înțel, înțel, înțel, înțel, înțel, înțel,
dăți rotunjesc pupa, coapsa se bombează. Prînsi
într-un cîmp străin deosebit de puternic, nervii
lui Benedict se contractă spastic. Un gînd periferic
încearcă să reabiliteze trupul lînar de
culoarea lămnului adus peste oala cu porumb,
într-un hotărît. Pentru prima dată în viața sa,
Benedict ar fi îmbrăntit așteptînd spuma oferită
lui de puteri martiale. Așa s-au distrat și ei
puțin. Au mîncat, au băut, au dus farsa la delir.
Sabina se joacă încercînd să ridice scaunul
gol cu degetele piciorului drept — plîngînd ară-
mă și plîngînd, înțel, înțel, înțel, înțel, înțel, înțel,
dăți rotunjesc pupa, coapsa se bombează. Prînsi
într-un cîmp străin deosebit de puternic, nervii
lui Benedict se contractă spastic. Un gînd periferic
încearcă să reabiliteze trupul lînar de
culoarea lămnului adus peste oala cu porumb,
într-un hotărît. Pentru prima dată în viața sa,
Benedict ar fi îmbrăntit așteptînd spuma oferită
lui de puteri martiale. Așa s-au distrat și ei
puțin. Au mîncat, au băut, au dus farsa la delir.
Sabina se joacă încercînd să ridice scaunul
gol cu degetele piciorului drept — plîngînd ară-
mă și plîngînd, înțel, înțel, înțel, înțel, înțel, înțel,
dăți rotunjesc pupa, coapsa se bombează. Prînsi
într-un cîmp străin deosebit de puternic, nervii
lui Benedict se contractă spastic. Un gînd periferic
încearcă să reabiliteze trupul lînar de
culoarea lămnului adus peste oala cu porumb,
într-un hotărît. Pentru prima dată în viața sa,
Benedict ar fi îmbrăntit așteptînd spuma oferită
lui de puteri martiale. Așa s-au distrat și ei
puțin. Au mîncat, au băut, au dus farsa la delir.
Sabina se joacă încercînd să ridice scaunul
gol cu degetele piciorului drept — plîngînd ară-
mă și plîngînd, înțel, înțel, înțel, înțel, înțel, înțel,
dăți rotunjesc pupa, coapsa se bombează. Prînsi
într-un cîmp străin deosebit de puternic, nervii
lui Benedict se contractă spastic. Un gînd periferic
încearcă să reabiliteze trupul lînar de
culoarea lămnului adus peste oala cu porumb,
într-un hotărît. Pentru prima dată în viața sa,
Benedict ar fi îmbrăntit așteptînd spuma oferită
lui de puteri martiale. Așa s-au distrat și ei
puțin. Au mîncat, au băut, au dus farsa la delir.
Sabina se joacă încercînd să ridice scaunul
gol cu degetele piciorului drept — plîngînd ară-
mă și plîngînd, înțel, înțel, înțel, înțel, înțel, înțel,
dăți rotunjesc pupa, coapsa se bombează. Prînsi
într-un cîmp străin deosebit de puternic, nervii
lui Benedict se contractă spastic. Un gînd periferic
încearcă să reabiliteze trupul lînar de
culoarea lămnului adus peste oala cu porumb,
într-un hotărît. Pentru prima dată în viața sa,
Benedict ar fi îmbrăntit așteptînd spuma oferită
lui de puteri martiale. Așa s-au distrat și ei
puțin. Au mîncat, au băut, au dus farsa la delir.
Sabina se joacă încercînd să ridice scaunul
gol cu degetele piciorului drept — plîngînd ară-
mă și plîngînd, înțel, înțel, înțel, înțel, înțel, înțel,
dăți rotunjesc pupa, coapsa se bombează. Prînsi
într-un cîmp străin deosebit de puternic, nervii
lui Benedict se contractă spastic. Un gînd periferic
încearcă să reabiliteze trupul lînar de
culoarea lămnului adus peste oala cu porumb,
într-un hotărît. Pentru prima dată în viața sa,
Benedict ar

